

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

Tampereen kaupunkiseudun varhaiskasvatuksen seutuvertailu 2021

Yleistä

- Varhaiskasvatuksen seutuvertailuun on lisätty käyttöasteen seurantaa
 - Seutuvertailussa esitetään toisena vuonna päiväkotien käyttöasteseuranta.
 - Henkilöstön koulutustaustatiedot esitetään välivuoden jälkeen.
- Seutuvertailu tarjoaa katsauksen varhaiskasvatuksen tilanteeseen
 - Seutuvertailu kokoaa yhteen keskeiset varhaiskasvatuspalveluiden järjestämiseen liittyvät toiminta- ja taloustiedot.
 - Lähtökohtaisesti tiedot ovat vertailukelpoisia, mutta kuntien toisistaan poikkeava tapa järjestää toimintaansa vaikuttaa vertailukelpoisuuteen, mikä on syytä muistaa tulkintoja tehtäessä. Luvuista ei voi tehdä johtopäätöksiä ilman, että niihin liittyvä viitekehys on tiedossa.

Laskentaperusteet

Vertailussa käytetään kertoimia eri ikäisten lasten, koko- ja osa-aikahoitomuotojen sekä vuorohoidon kohdalla, jotta saadaan määriteltyä lapsikohtaiset kustannukset kunnan ikärakenteesta riippumatta.

Laskennalliset lapset lasketaan seuraavilla kertoimilla:

- ✓ alle 3-vuotiaat, kokopäivähoito: kerroin = 1,75
- ✓ yli 3-vuotiaat, kokopäivähoito: kerroin = 1
- ✓ osa-aikahoito: kerroin = 0,60
- ✓ vuorohoito: kerroin = 1,4

Tehostetun ja erityisen tuen lapset sekä erityistä tai kasvun ja oppimisen tukea tarvitsevat lapset on huomioitu kertoimella. Osa-aikahoidoksi lasketaan, mikäli varhaiskasvatusta annetaan 0-85 h/kk ja Vesilahdella 0-90 h/kk sekä enintään 10 pv/kk.

Lasten lukumäärätiedot ovat kuukausikeskiarvoja, joihin kesä- ja heinäkuu eivät sisälly.

Käsitteitä

Seuraavassa tiivistetään joitain vertailussa esitettäviä käsitteitä

- Yksityisen hoidon tuella järjestetty varhaiskasvatus: Kunnan rahoittamalla ja Kelan maksatuksen kautta perheelle ja yksityiselle hoitajalle tai päiväkodille myönnettävä tuki. Kunnissa on yksityisen hoidon tuen lisäksi käytössä kuntalisä, joka nostaa tuen määrää.
- Palveluseteli: Kunta myöntää asiakkaalle palvelusetelin, jolla hän voi hankkia varhaiskasvatuspalveluita niistä yksityisistä päiväkodeista tai kerhoista, jotka on hyväksytty palvelusetelituottajiksi ja jotka noudattavat seudulla yhteisesti hyväksyttyä sääntökirjaa. Kunta vastaa yksityisten toimijoiden valvonnasta, seurannasta ja ohjauksesta.

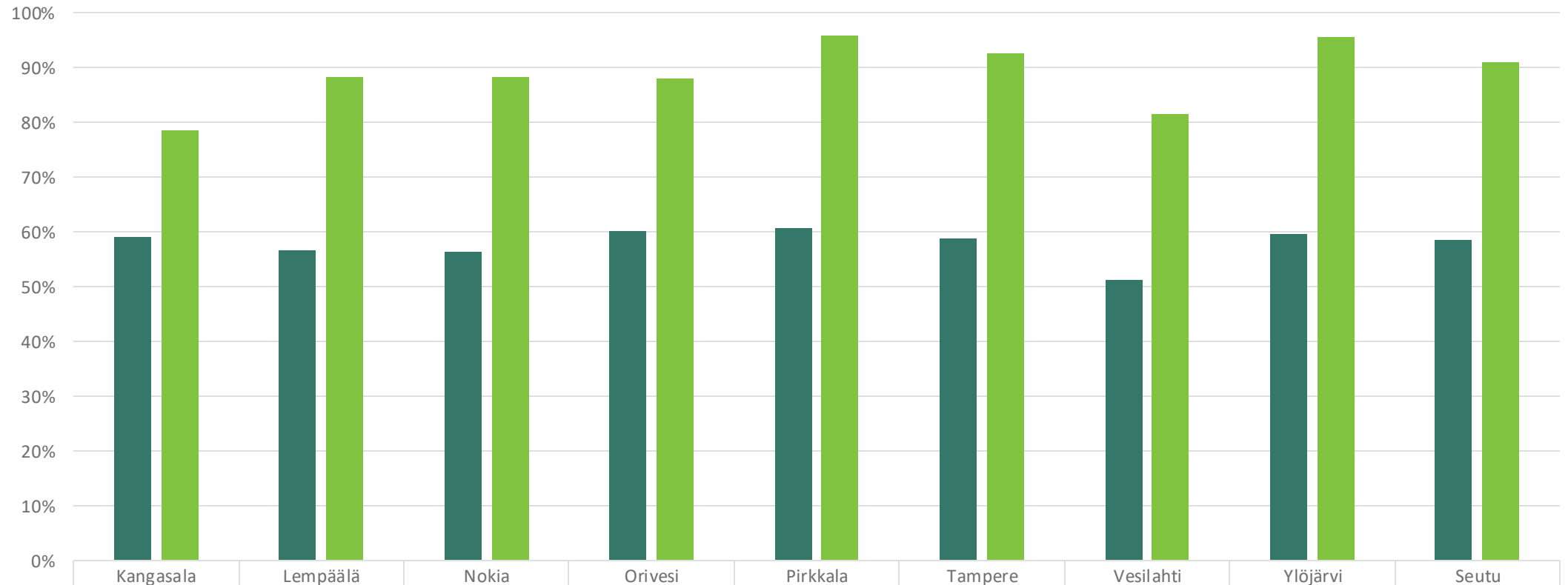

Asiakkaat

Osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

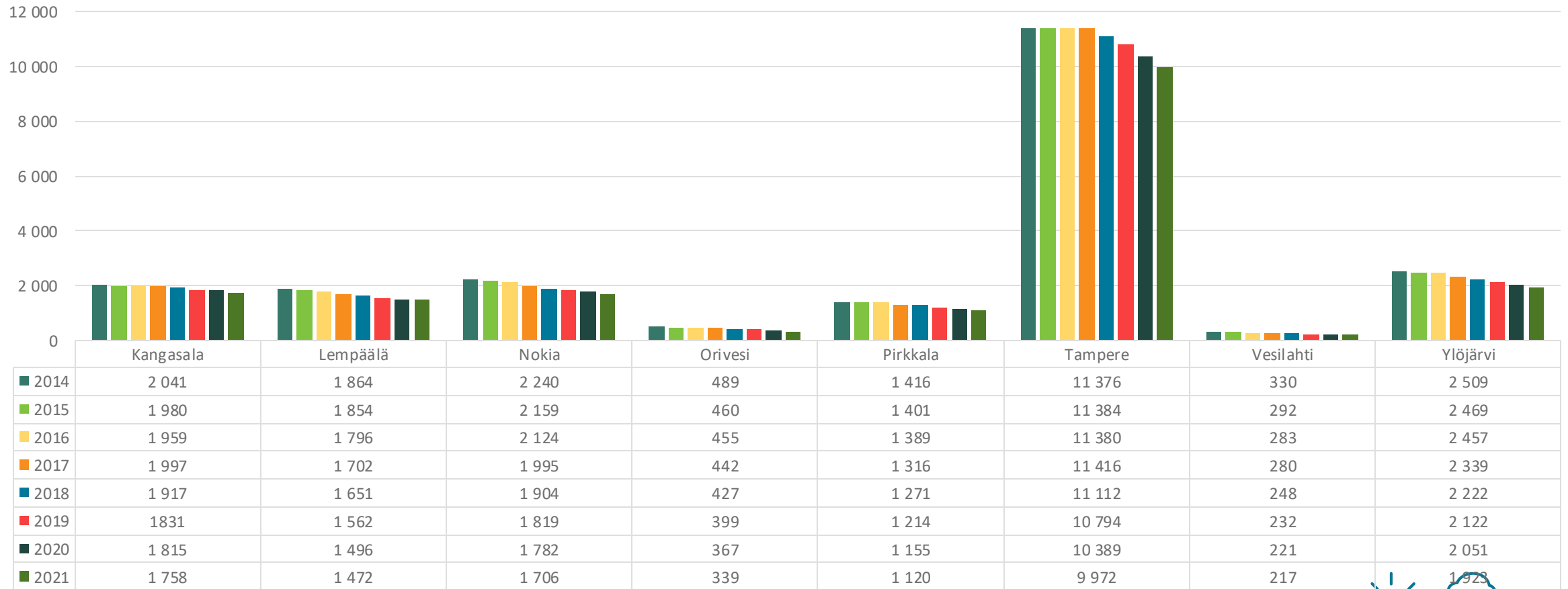

	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Orivesi	Pirkkala	Tampere	Vesilahti	Ylöjärvi	Seutu
Alle 3-v osallistumisaste	59%	57%	56%	60%	61%	59%	51%	60%	59%
Yli 3-v osallistumisaste	79%	88%	88%	88%	96%	93%	82%	96%	91%

- Oheisessa kuviossa esitetään osallistumisaste 31.12. varhaiskasvatuspalveluihin. Tunnuslukuun on sisällytetty päiväkodit, perhepäivähoito, ostopalvelut ja palvelusetelit. Avointa varhaiskasvatusta tai yksityisen hoidon tukea ei ole huomioitu osuuksissa.

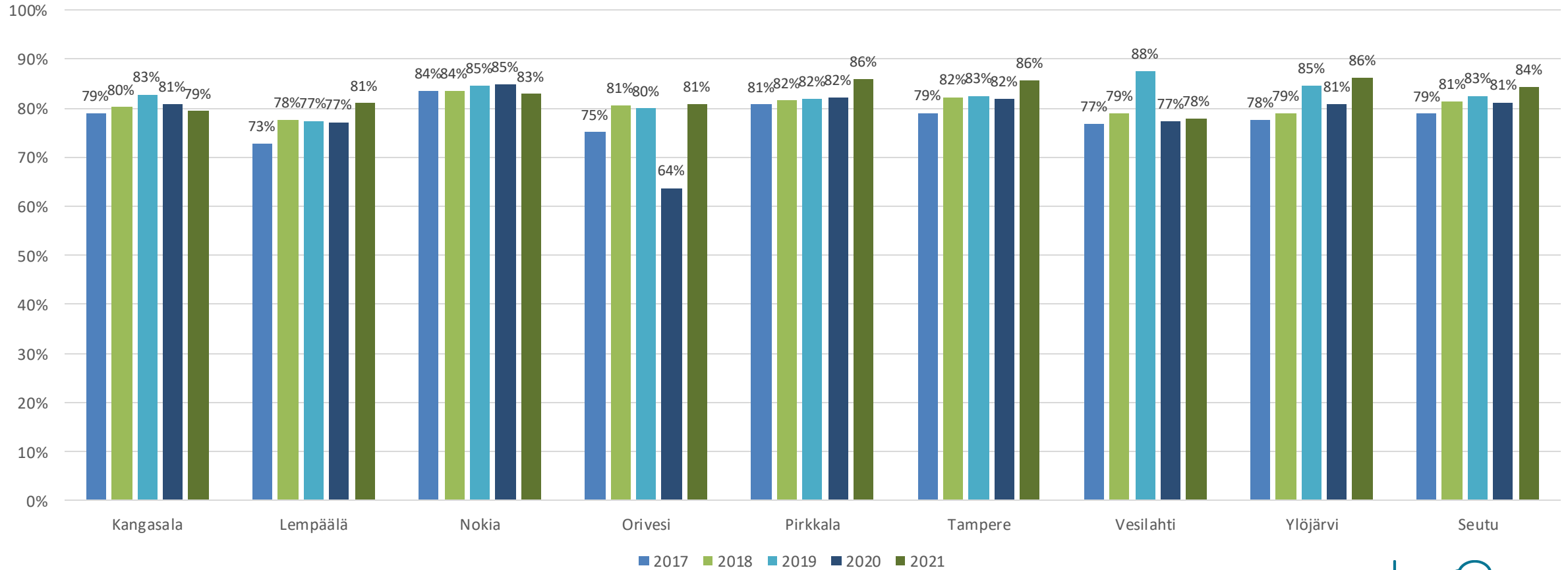
1-5-vuotiaiden lasten kokonaismäärä

- Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten (1-5-vuotiaat) määrä on ollut seudulla laskusuunnassa viime vuodet. Vuodesta 2014 yhteismäärä on pudonnut noin 3 800 lapsella.
- Kuitenkin samaan aikaan yhä useampi lapsi osallistuu kunnan järjestämiin varhaiskasvatuspalveluihin, mikä on vastaavasti nostanut palvelukysyntää.

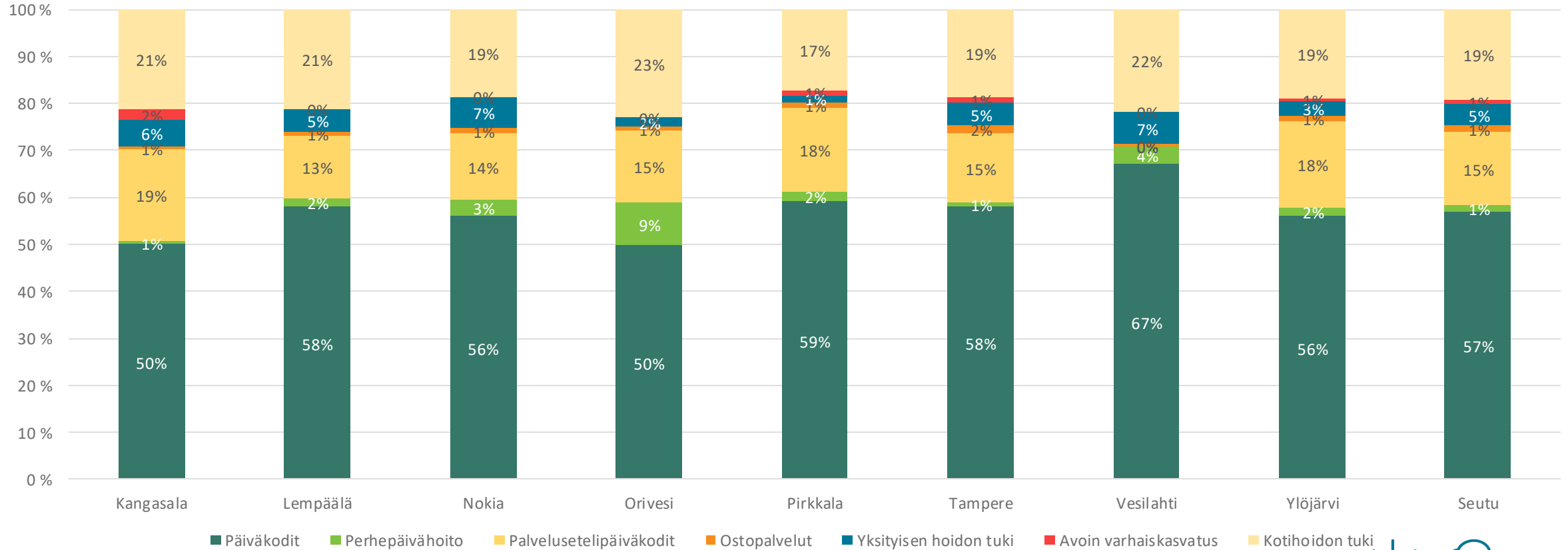
1-5-vuotiaiden osallistumisasteen muutos

- Kuviossa esitetään 1-5-vuotiaiden osallistumisasteen kehittyminen. Myös avoin varhaiskasvatus ja yksityisen hoidon tuki ovat mukana luvuissa. Tilanne on 31.12.

Varhaiskasvatusmuotojen jakauma

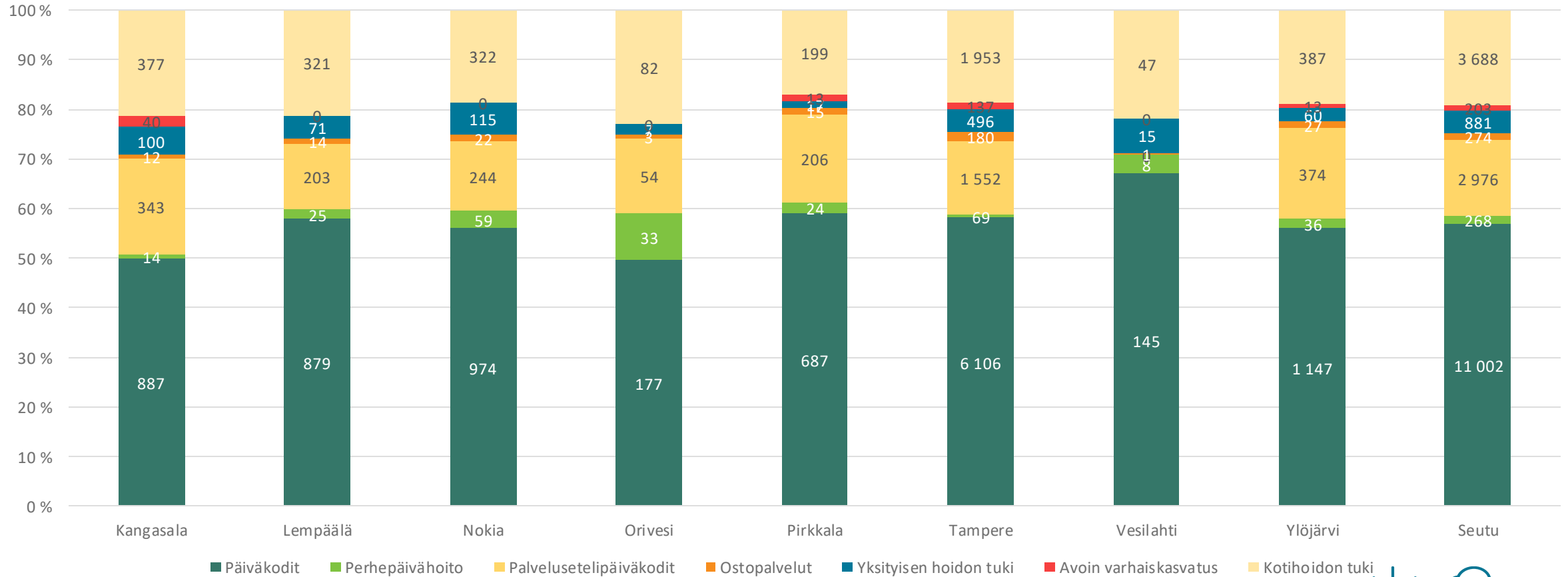

- Kuviossa esitetään prosenttiosuuksin, miten varhaiskasvatusikäiset lapset sijoittuvat eri palvelumuotojen piiriin.

Varhaiskasvatusmuotojen jakauma

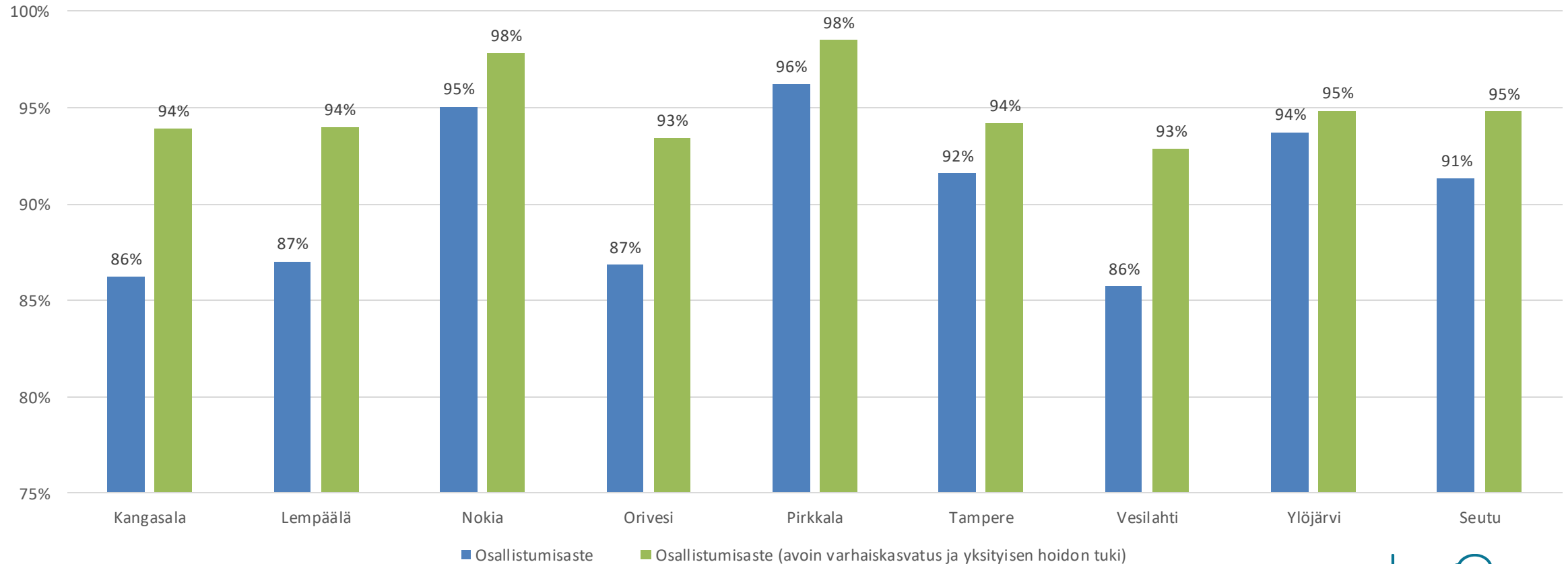
TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

- Kuviossa esitetään lukumäärin, miten varhaiskasvatukseen sijoittuvat eri palvelumuotojen piiriin.

5-vuotiaiden osallistuminen varhaiskasvatuspalveluihin

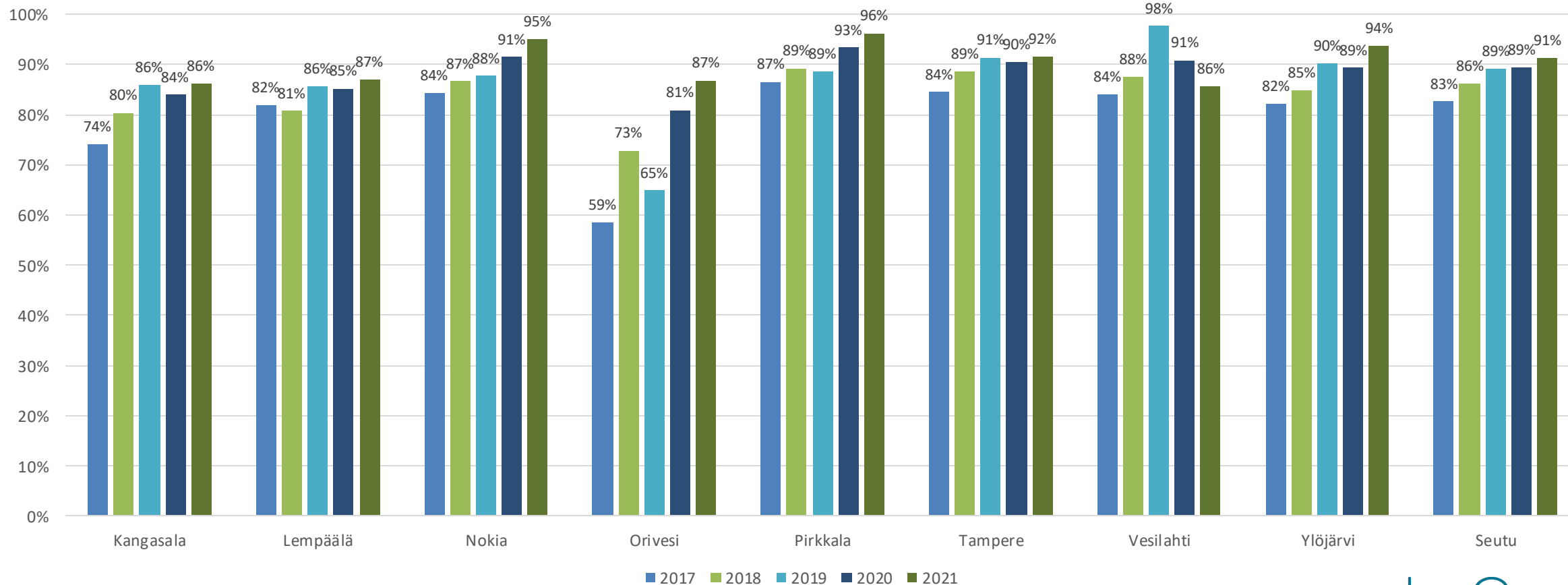

- Kuviossa esitetään 5-vuotiaiden osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin. Ensimmäiseen pylvääseen on sisällytetty päiväkodit, ostopalvelut ja palveluseteli. Jälkimmäiseen pylvääseen on lisätty em. lisäksi perhepäivähoito, avoin varhaiskasvatus ja yksityisen hoidon tuki.
- Mikäli 5-vuotiaiden maksuton varhaiskasvatus toteutuisi, on seudulla noin 350 lasta, jotka voisivat siirtyä varhaiskasvatuspalveluiden piiriin.
- Vieraalla paikkakunnalla olevat lapset vaikuttavat hieman eri kuntien osallisuusasteeseen.

5-vuotiaiden osallistumisasteen muutos

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

- Kuviossa esitetään 5-vuotiaiden osallistumisaste kehittyminen.
- Keskimäärin osallistumisaste on ollut viime vuosina nousussa kaikissa kunnissa.
- Tilanne on 31.12.

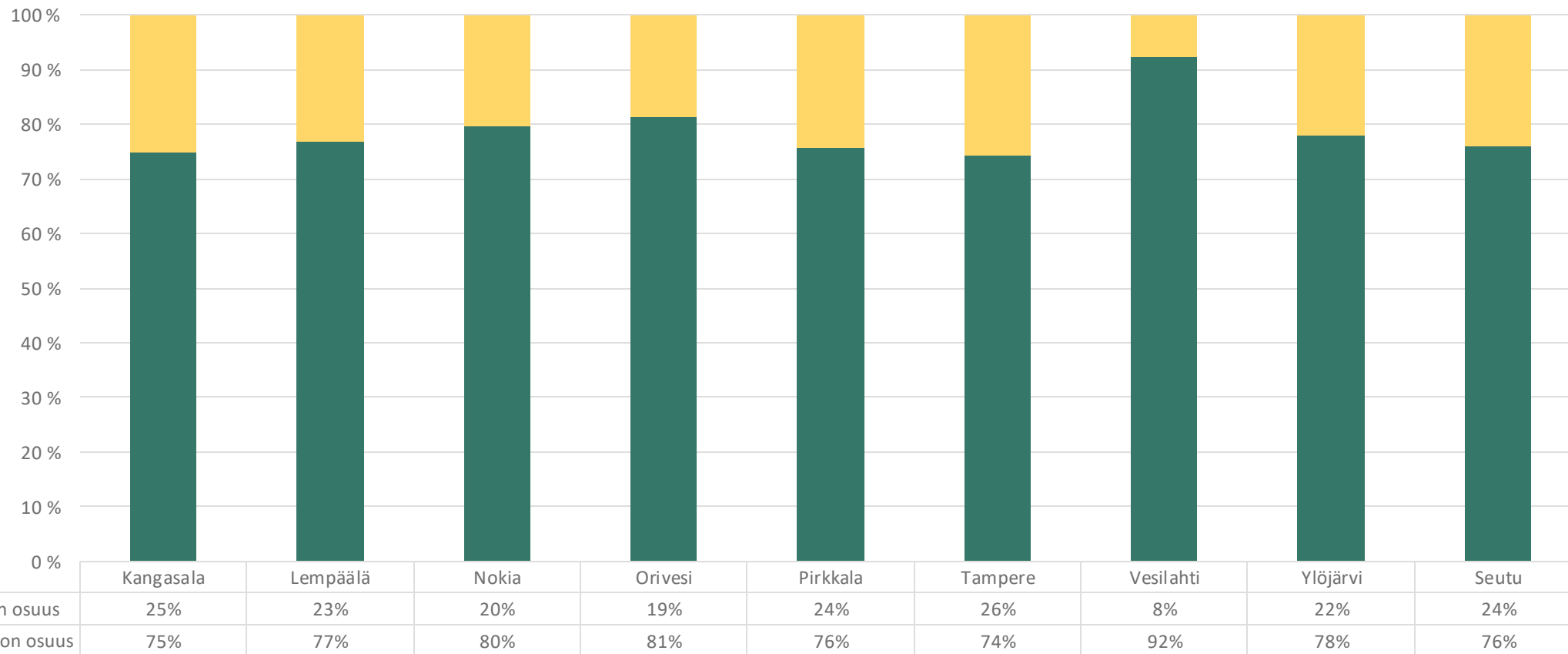

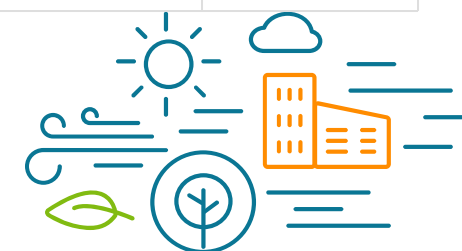
Palvelumuodot

Julkisen ja yksityisen tuotannon osuudet 2021

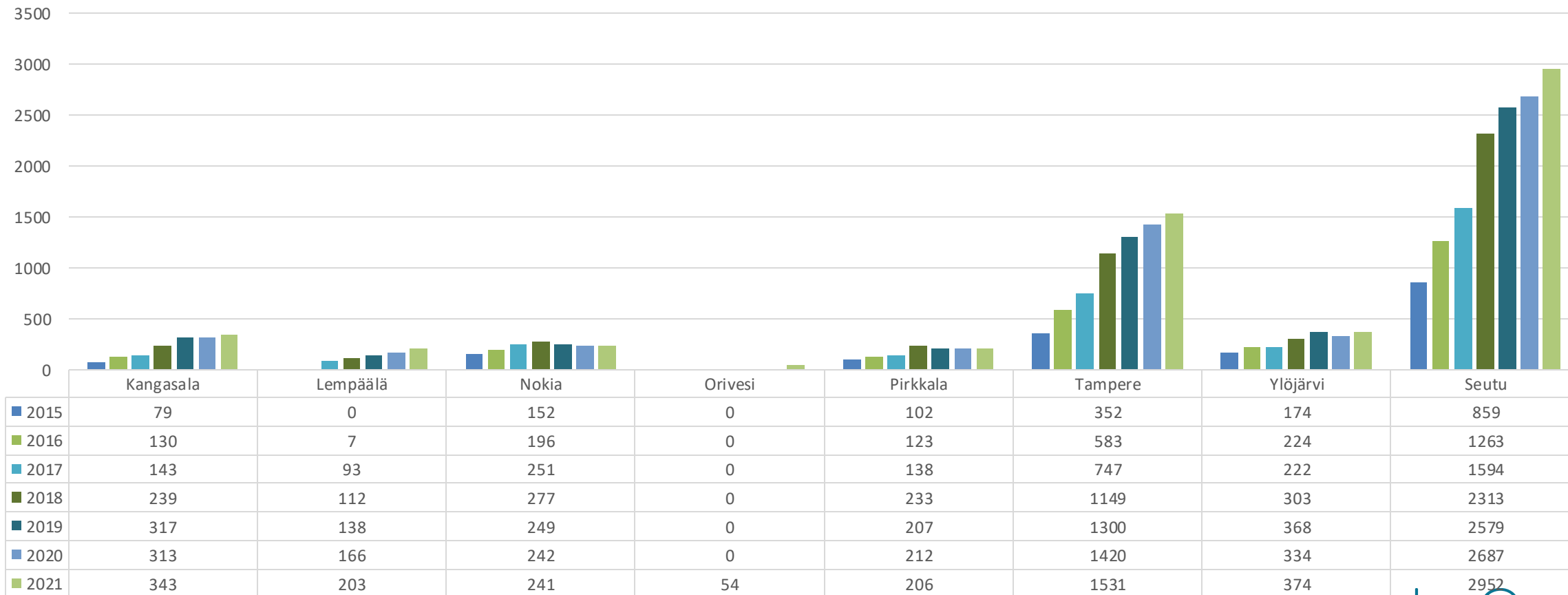
TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

- Yksityisen palvelutuotannon osuus pysyi ennallaan.
- Kuviossa esitetään kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen osuudet kunnittain.
- Kunnalliseen tuotantoon on laskettu mukaan kuntien päiväkodit ja perhepäivähoito.
- Yksityisessä tuotannossa on mukana palvelusetelipäiväkodit, ostopalvelut yksityisiltä ja yksityisen hoidon tuella rahoitetut palvelut.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin käytön muutos

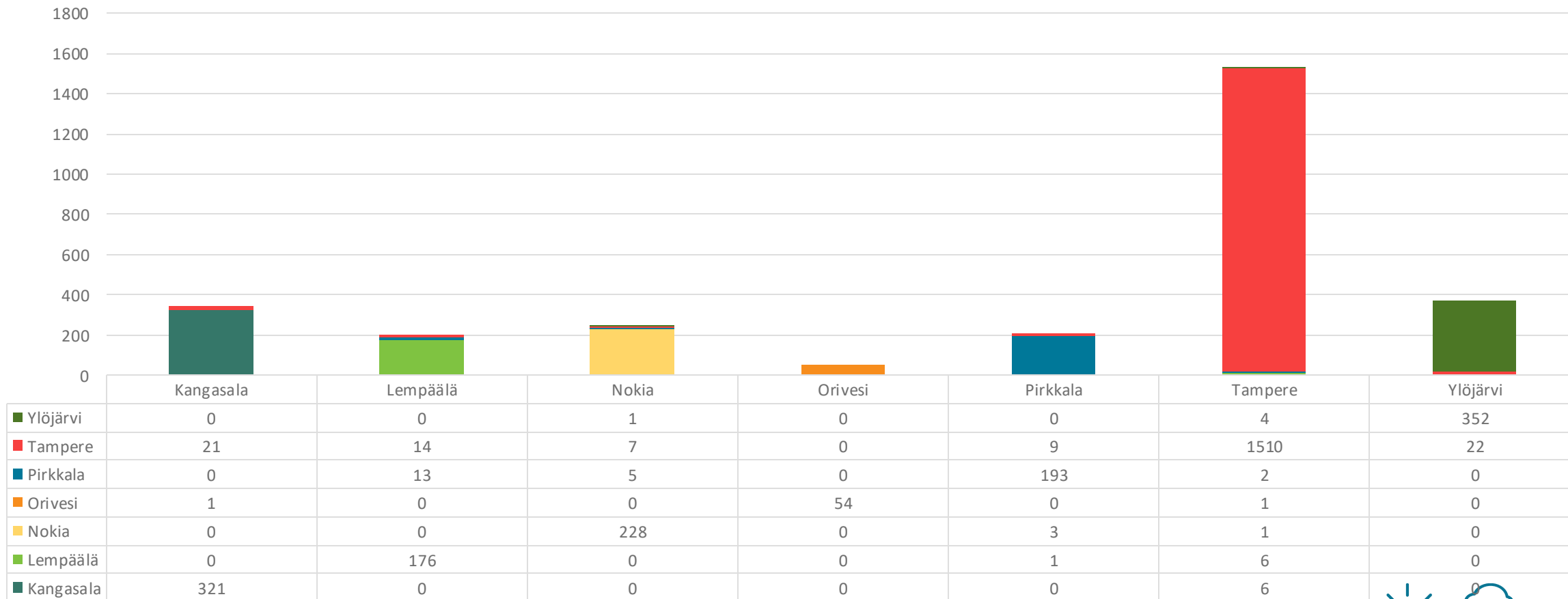

- Varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttö on laajentunut vahvasti tarkastelujaksolla, mutta kasvuvauhti on hieman hidastunut viime vuosina. Orivesi otti uutena kuntana palvelusetelin käyttöön vuonna 2021.
- Tällä hetkellä palveluseteli on käytössä kuudessa kaupunkiseudun kunnassa.
- Tilanne on 31.12.

Palvelusetelien käyttö kunnittain

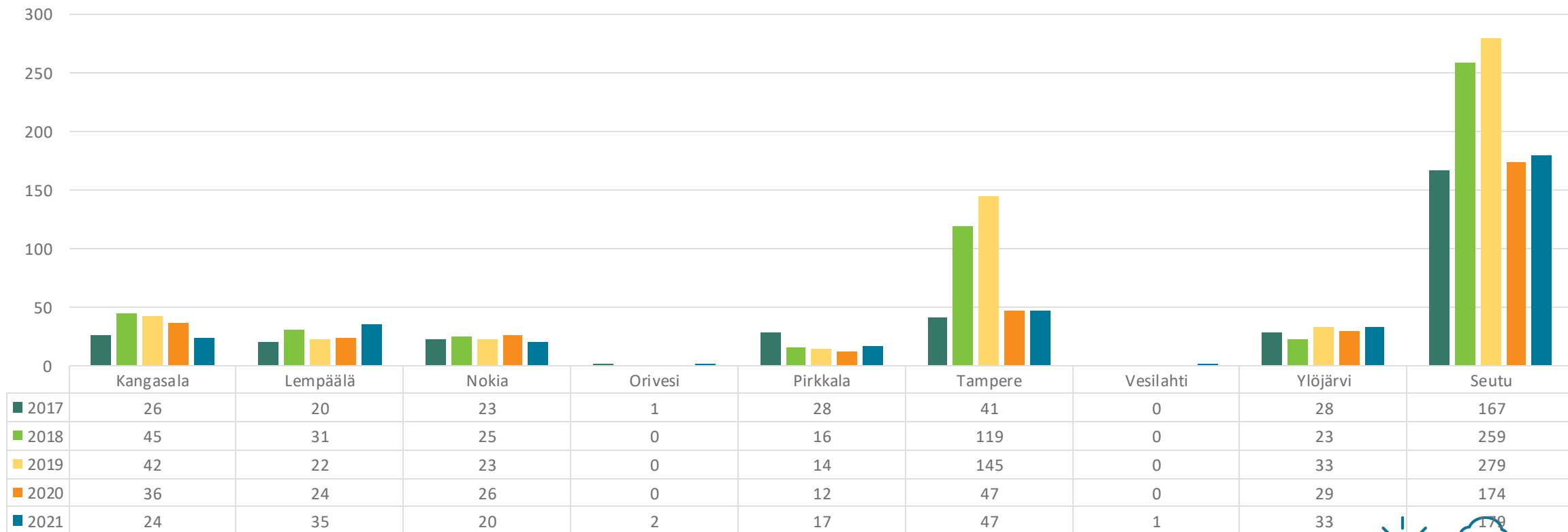
TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

- Kuviossa esitetään, miten palveluseteliasiakkaat hakevat palveluita eri kunnissa sijaitsevista palvelusetelipäiväkodeista.
- Sarakkeissa on tiedot asiakkaan asuinkunnan ja riveillä on tiedot palvelusetelipäiväkodin sijaintikunnan mukaan.
- Yhtenäinen kaupunkiseudun palvelusetelin sääntökirja mahdollistaa joustavan hakeutumisen palveluiden piiriin kuntarajasta riippumatta.

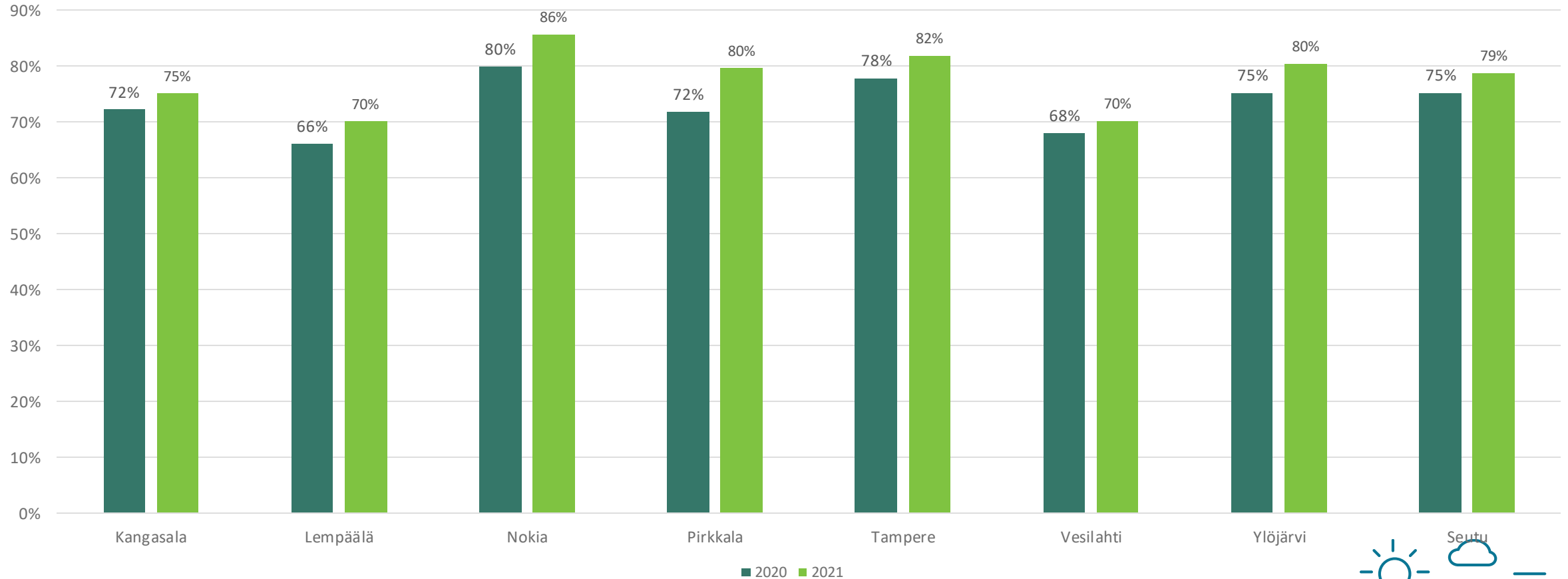
Toisella paikkakunnalla varhaiskasvatuksessa olevat lapset, seutusopimus ja palvelusetelit

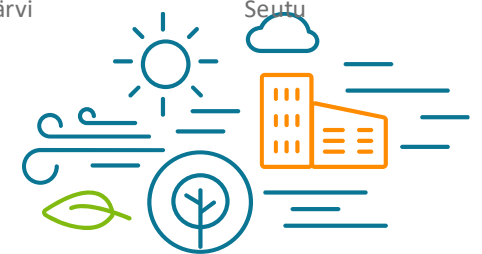
- Kuviossa esitetään varhaiskasvatuspalveluiden käyttö yli kuntarajan lapsen kotikunnan mukaan.
- Palvelusetelit muodostavat noin kaksi kolmasosaa vuoden 2021 kuntarajat ylittävästä käytöstä.
- Palveluiden käyttö yli kuntarajojen on ollut pääosin kasvusuunnassa.

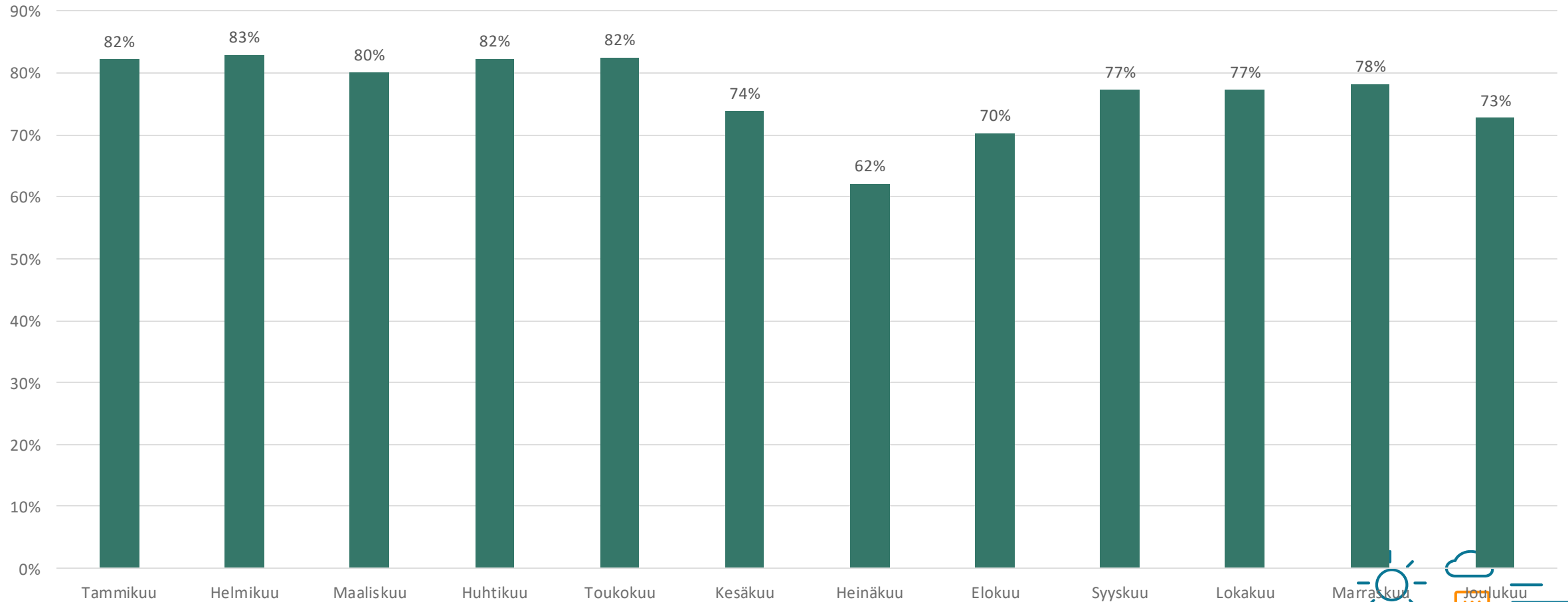
Päiväkotien käyttöaste keskimäärin

- Kuviossa esitetään päiväkotien keskimääräinen käyttöaste kunnittain.
- Keskiarvolaskennassa ei ole huomioitu kesä- tai elokuuta.
- Käyttöaste on noussut jokaisesta kunnasta vuoteen 2020 nähden, mikä selittyy koronaviruspandemian vaikutusten vähentymisellä.

Seudun käyttöasteen keskimääräinen kehittyminen

- Kuviossa esitetään seudun päiväkotien keskimääräinen käyttöaste kuukausittain.
- Koronaviruksen ilmaantuvuus näkyy hyvin maalis- ja huhtikuun käyttöastetiedoissa.

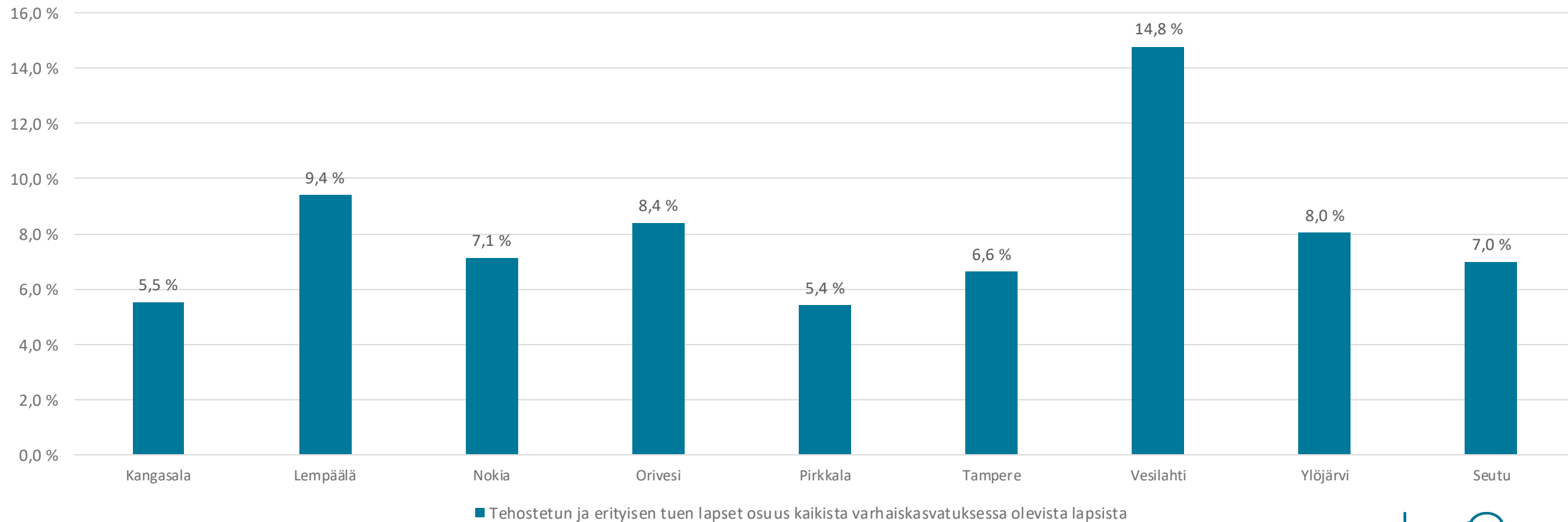

Tehostettu ja erityinen tuki sekä kasvun ja oppimisen tuki

Tehostetun ja erityisen tuen lasten ja erityistä tai kasvun ja oppimisen tukea tarvitsevien lasten osuus

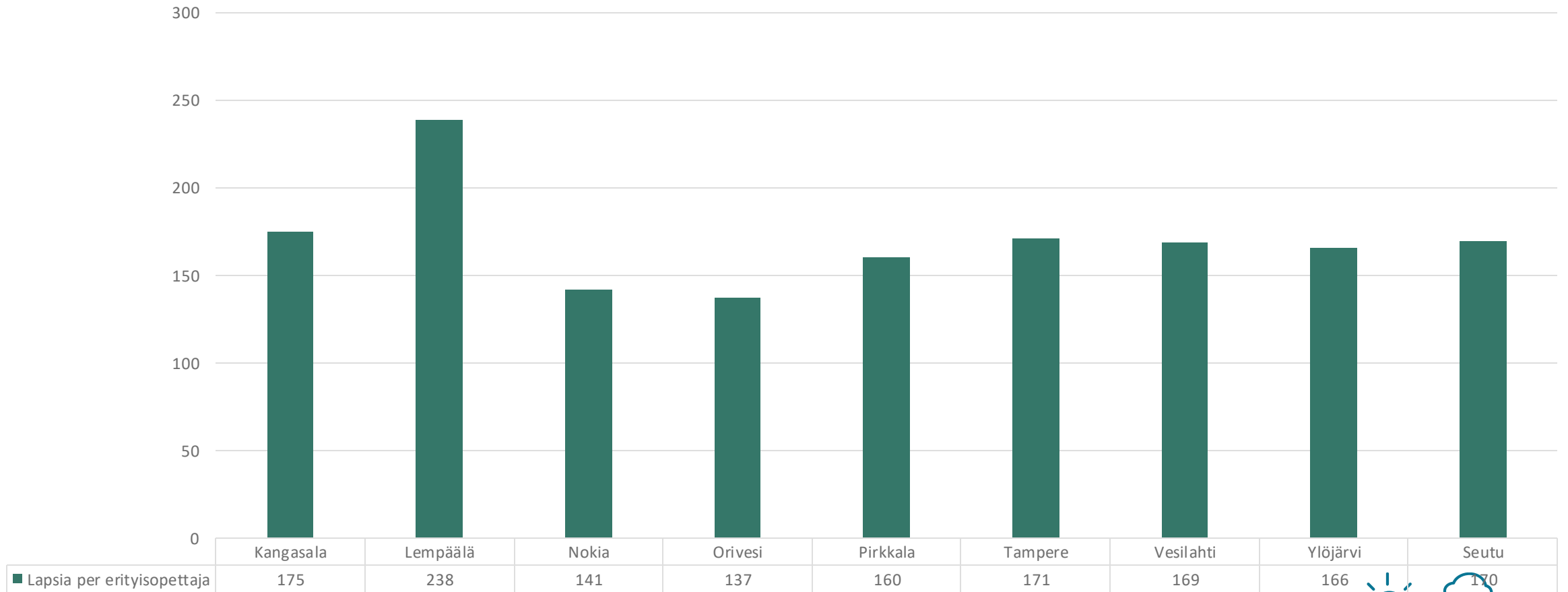
TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

- Yllä kuviossa esitetään lasten osuus, jotka ovat tehostetun ja erityisen tuen tai kasvun ja oppimisen tukitoimien piirissä.
- Lukumääriin sisältyy lapset, joille on osoitettu lisäresursseja tuen järjestämiseksi.
- Tarkastelussa ovat kaikki varhaiskasvatuspalveluita saavat lapset.

Varhaiskasvatuksessa olevia lapsia erityisopettajaa kohden TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

- Yllä olevassa kuviossa on varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten määrä erityisopettajaa kohden.
- Varhaiskasvatuksessa oleviin lapsiin on laskettu mukaan sekä kunnallisessa että yksityisessä toiminnassa olevat lapset.

Taloudellisuus

Kustannuslaskelmien taustatiedot

Kustannusvertailuosiossa esitetään kustannuksia laskennallista lasta kohden

- Laskennallisen lapsen kertoimet ja laskentatapa on selostettu vertailun alkuosan [diassa](#).
- Varhaiskasvatuksen kustannuksilla tarkoitetaan tässä vertailussa kattavasti kaikkia palveluiden järjestämiseen liittyviä kustannuksia.
- Tästä poiketen päiväkotien ja perhepäivähoidon kustannuksilla tarkoitetaan kyseisten toimintayksiköiden tai hoitomuodon suoria kustannuksia, joista puuttuu tiettyjä kustannuslajeja koko varhaiskasvatukseen nähden.
- Ratkaisulla on haluttu muodostaa päiväkotien kustannuksista vertailukelpoiset palvelusetelikustannuksiin nähden.

Varhaiskasvatuksen kustannukset

- Kaikki päiväkotien ja perhepäivähoidon toimintayksiköiden kustannukset
- Yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon kustannukset
- Erityisvarhaiskasvatuksen kustannukset
- Varhaiskasvatuksen hallinnon kustannukset
- Osuus sivistyspalveluiden kustannuksista

Päiväkotien tai perhepäivähoidon kustannukset

- Kaikki päiväkotien ja perhepäivähoidon toimintayksiköiden kustannukset
- Yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon kustannukset

Kustannuksen taustaa (1/2)

Yleisperiaatteet

- Kustannukset esitetään laskennallista kohden, jolloin varhaiskasvatuksen kustannukset jaetaan laskentaperusteet-dialla esitetyillä kertoimilla painotetuilla lapsimäärillä.
- Lapsimäärät lasketaan 10 kuukauden keskiarvon perusteella (kesäkuukaudet eivät ole mukana laskennassa).
- Seuraavaksi käydään läpi menolajien kustannuksiin liittyvät erityispiirteet.

Muut menot

- Muut menot sisältävät kaikki ne kustannukset, joita ei ole eritelty alla olevissa kohdissa.
- Niihin kuuluu mm. tarvike-, tavara-, tietotekniikka-, koulutus-, yms. kustannuksia.
- Ne sisältävät myös toimialan hallinnon, lautakuntatyön, varhaiskasvatuksen johdon ja hallinnon vyörytyserien kustannukset.
- Näiden menojen laskentaperusteet poikkeavat toisistaan jonkin verran riippuen siitä miten kunta on järjestänyt hallintonsa tai sisäisten erien kohdentamisen.

Tilavuokrat

- Kuntien välisiin eroihin vaikuttaa palveluverkon rakenne, kiinteistöihin tehdyt investoinnit ja korjausvelan taso, mahdolliset siirtokelpoiset tilaratkaisut sekä kunnan sisäisten vuokrien periaatteet.

Kustannuksen taustaa (2/2)

Ateriapalvelut

- Ateriapalveluiden kustannuksiin vaikuttaa kunnittain vaihtelevat aterioiden tuotteistamisperiaatteet, kiinteistökanta ja toisistaan poikkeavat järjestämismallit. Näistä syistä luvut eivät ole suoraan verrannollisia.

Puhtaanapitopalvelut

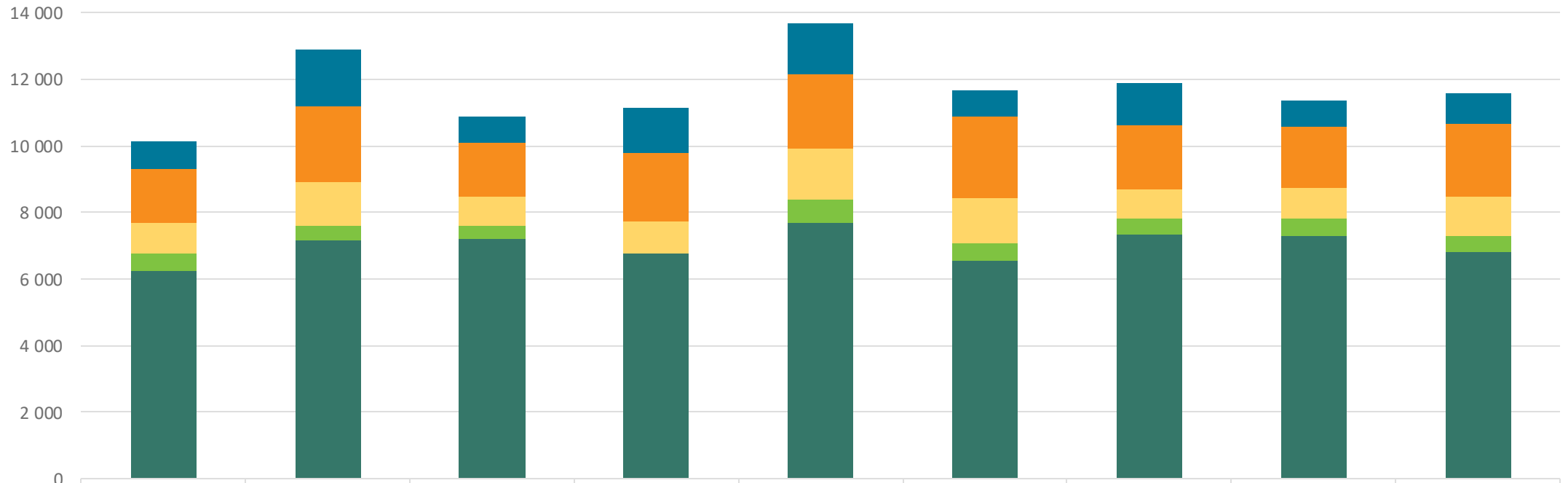
- Puhtaanapitopalvelut sisältävät kiinteistön siisteyteen liittyvien toimintojen kustannukset.

Henkilöstökulut

- Henkilöstökustannukset sisältävät varhaiskasvatuksen toimintayksiköiden kasvatus- ja hoitohenkilöstön henkilöstökulut.
- Henkilöstökulut ovat parhaiten vertailukelpoiset.

Varhaiskasvatuksen kustannukset laskennallista lasta kohden 2021

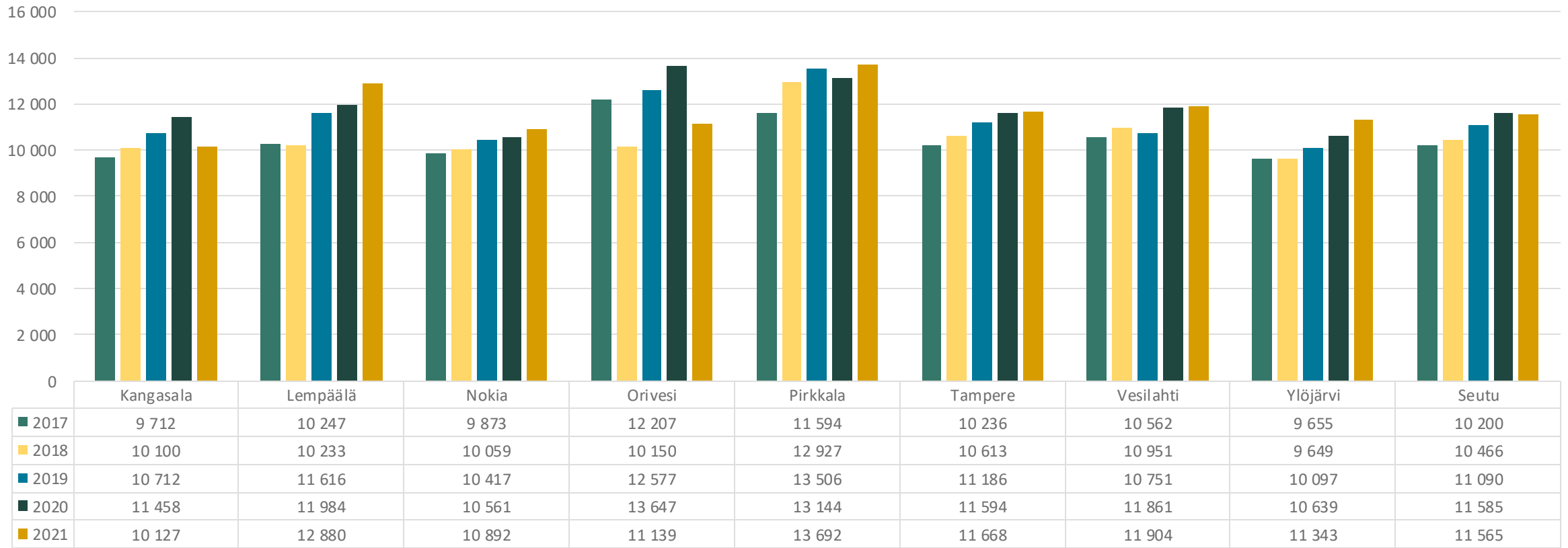

	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Orivesi	Pirkkala	Tampere	Vesilahti	Ylöjärvi	Seutu
Muut menot	822	1 709	817	1 371	1 542	803	1 295	777	925
Tilavuokrat	1 630	2 274	1 598	2 058	2 227	2 460	1 937	1 817	2 156
Ateriapalvelut	929	1 308	891	954	1 538	1 357	847	952	1 201
Puhtaanapitopalvelut	524	438	393	0	707	515	496	495	493
Henkilöstökulut	6 221	7 151	7 193	6 756	7 679	6 533	7 330	7 301	6 799
Yhteensä	10 127	12 880	10 892	11 139	13 692	11 668	11 904	11 343	11 565

- Kuvioon on koottu varhaiskasvatuksen kustannukset laskennallista (yli 3-vuotiasta) lasta kohden. Tiedoissa on mukana sekä päiväkotihoito että perhepäivähoito.

Varhaiskasvatuksen kustannusten muutos

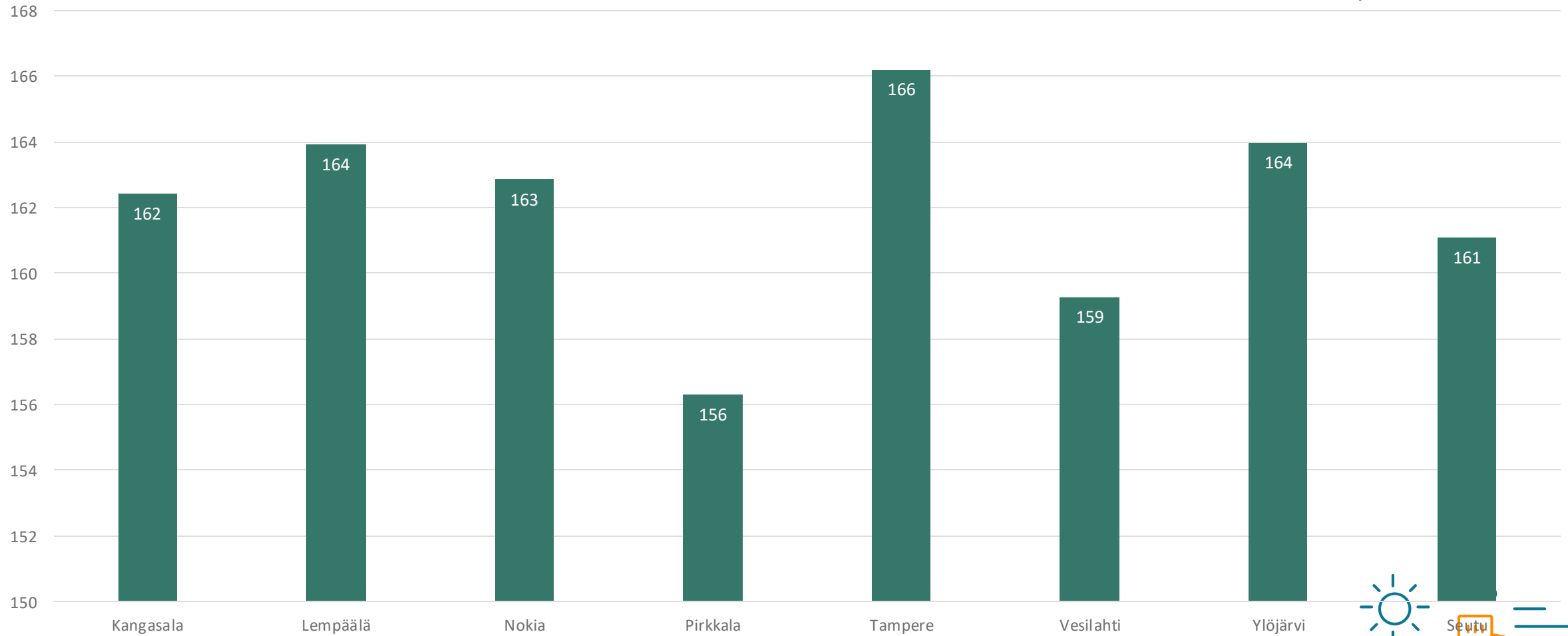

■ 2017 ■ 2018 ■ 2019 ■ 2020 ■ 2021

- Kuviossa esitetään laskennallista lasta kohden olevien kustannusten kehittyminen.
- Seudun keskimääräiset kustannukset ovat säilyneet lähes ennallaan

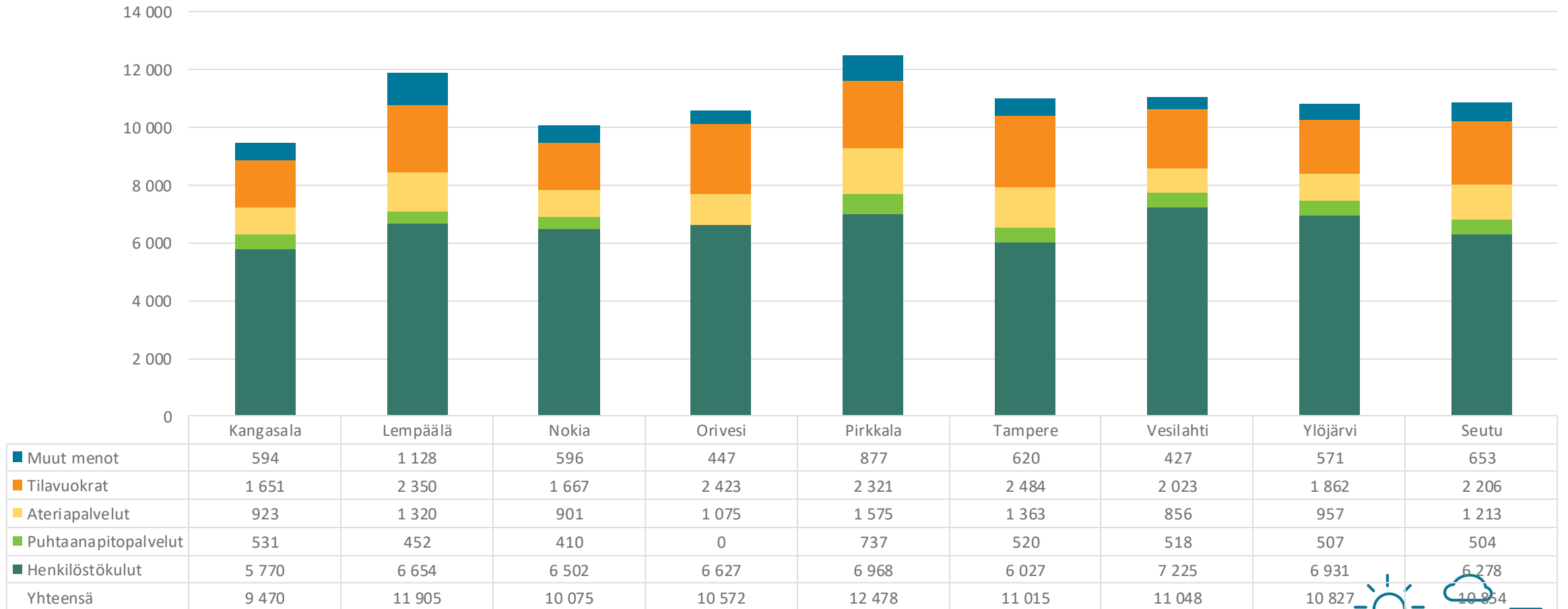
Keskimääräiset hoitopäivät lasta kohden päiväkotihoidossa

- Kuviossa havainnollistetaan monenako päivänä vuodessa päiväkodeissa olevat lapset osallistuvat keskimäärin varhaiskasvatuksessa.
- Keskimäärin hoitopäivien lukumäärä on kasvanut edeltävästä vuodesta 20 päivällä, mutta määrä ei ole vielä palannut koronaviruspandemiaa edeltäneelle tasolle.

Päiväkotien kustannukset laskennallista lasta kohden 2021 TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

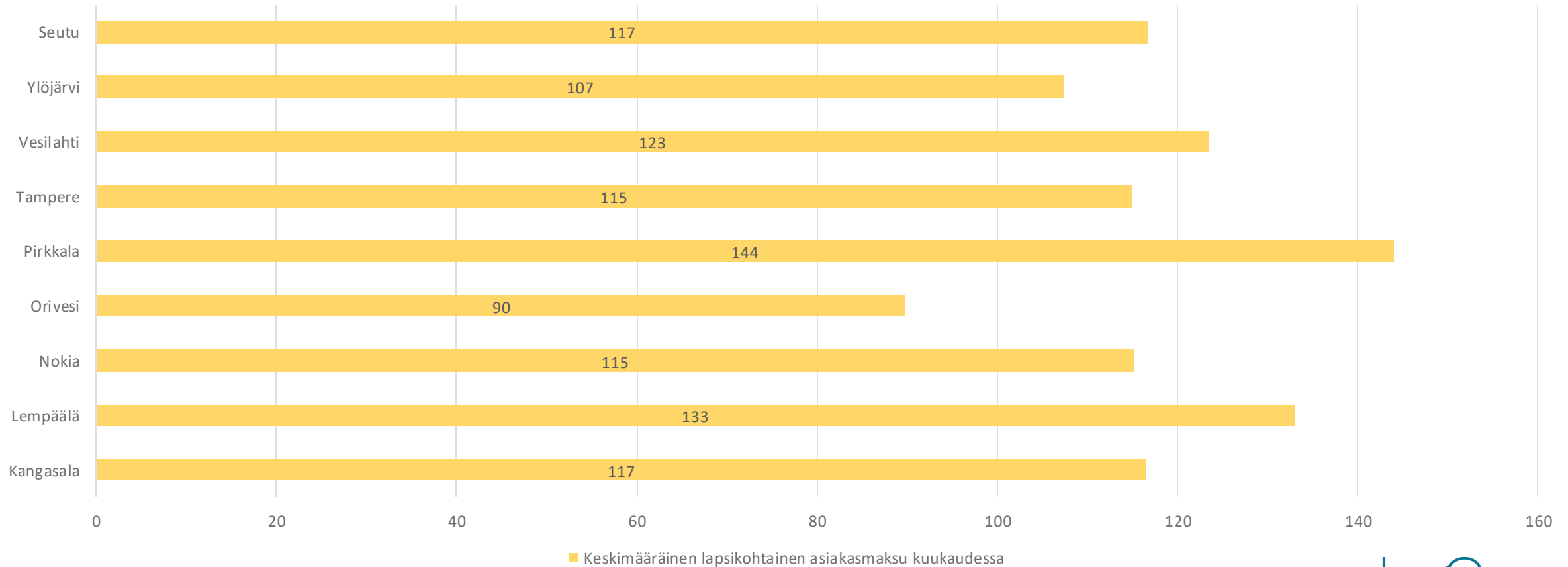

- Kunnallisten päiväkotien kustannukset laskennallista (yli 3-vuotiasta) lasta kohtaan muodostuvat toimintayksiköiden kustannuksissa. Luvuissa ei ole huomioitu varhaiskasvatuksen tai sivistyspalveluiden johdon kustannuksia.
- Muihin menoihin kuitenkin sisältyy yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon kustannukset

Keskimääräinen lapsikohtainen asiakasmaksutulo

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

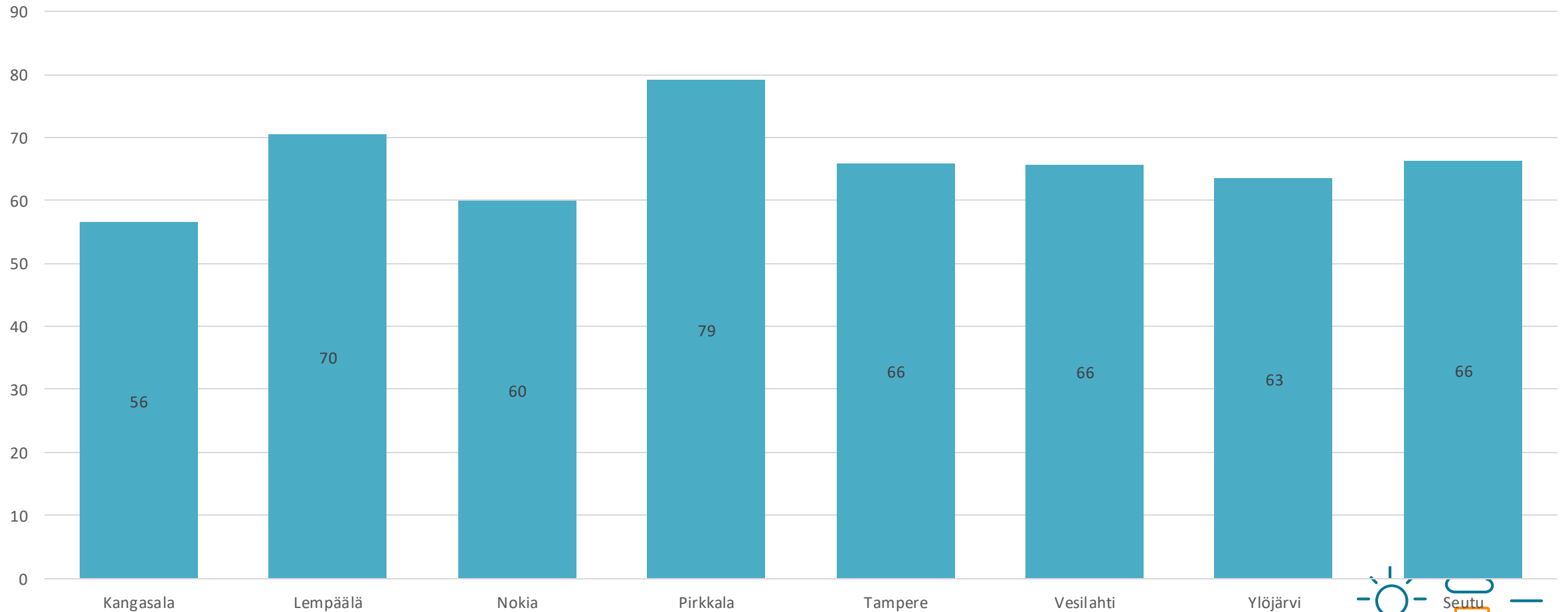

- Asiakasmaksutulo määräytyy perheen tulojen, varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärän ja palvelujen käyttömäärän mukaisesti.
- Kuntien välillä on melko suuria eroja keskimääräisessä asiakasmaksutulossa.
- Keskimäärin asiakasmaksutulot ovat hieman nousseet vuodesta 2020.

Ikävakioidun toteutuneen hoitopäivän hinta

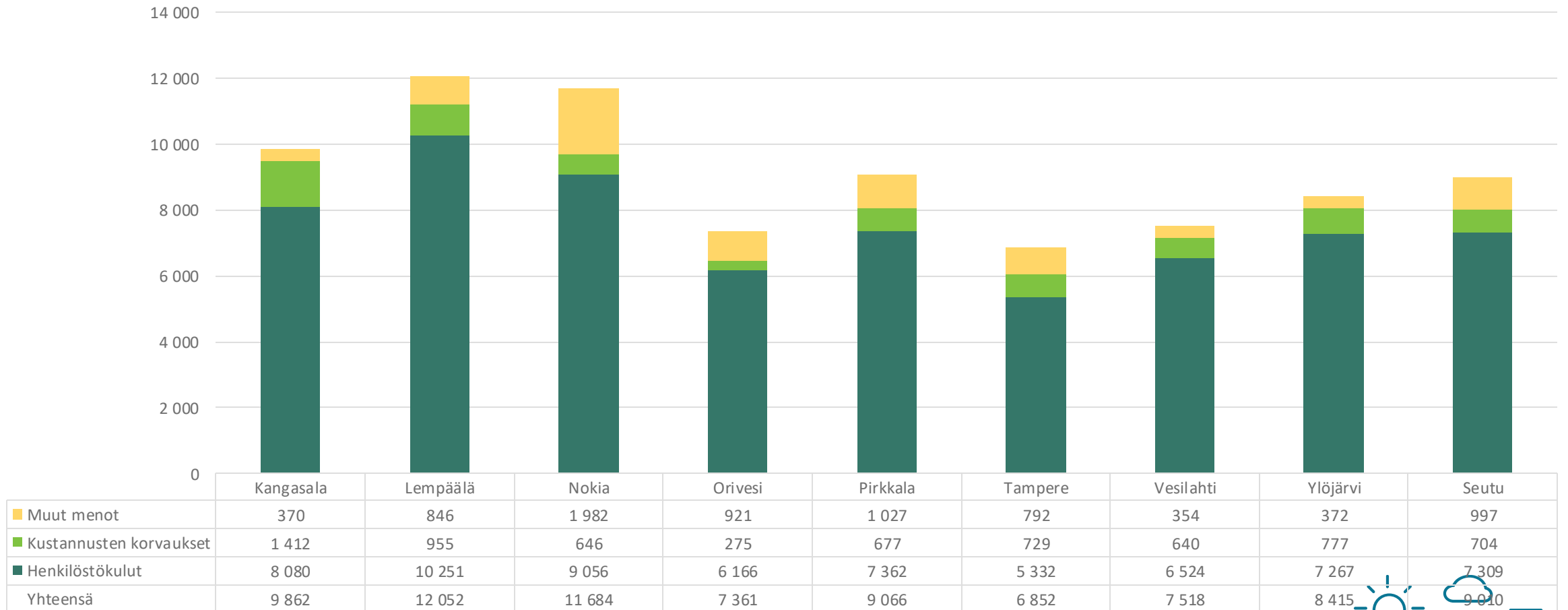
TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

- Kuvioon koottu ikävakioidun hoitopäivän hinta kuvaa yhden yli 3-vuotiaan lapsen päiväkotipäivän järjestämisen kustannusta.
- Keskimääräinen hinta laski edellisestä vuodesta 9 eurolla.

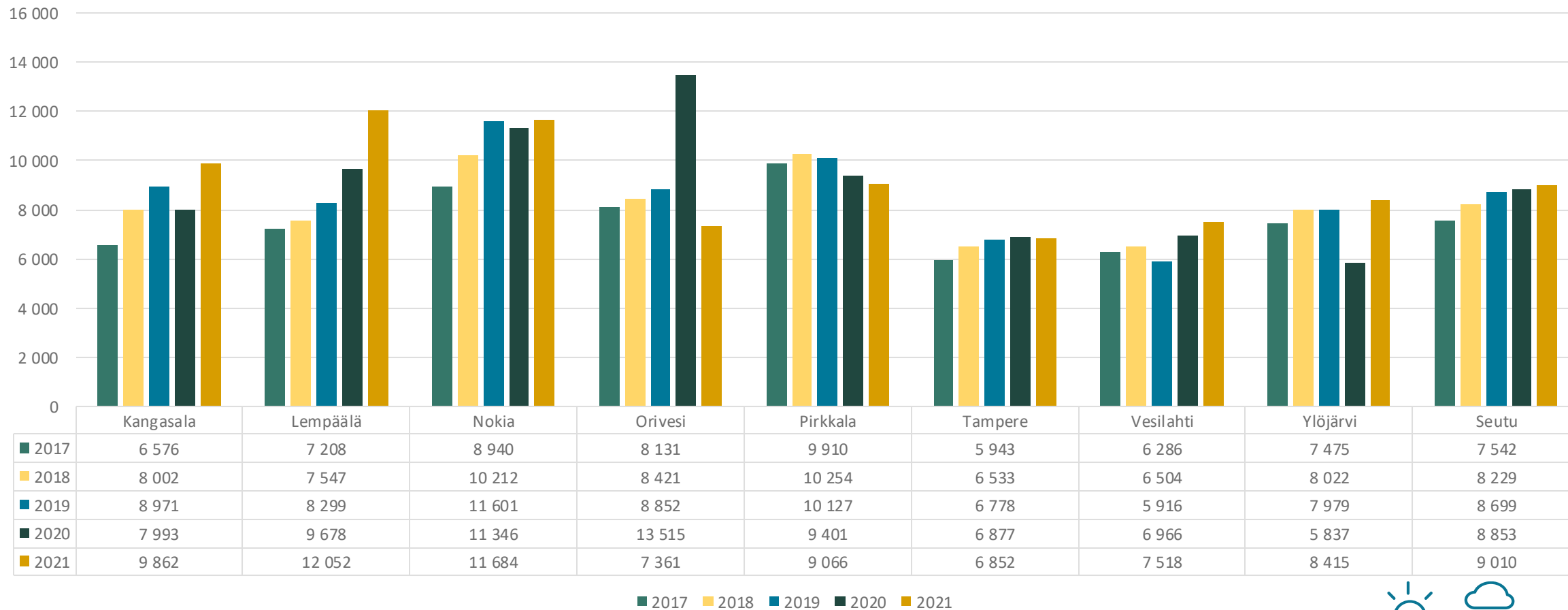
Perhepäivähoidon laskennalliset kustannukset lasta kohden 2021 *TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU*

- Perhepäivähoidon kustannukset on laskettu samoilla ikäkertoimilla kuin päiväkotihoidossa.
- Hoitomuodon kustannuksissa on eroja kuntien välillä. Osa eroista voi selittyä toisistaan poikkeavilla käyttöasteilla tai toiminta- ja palkkausmalleilla.

Perhepäivähoidon kustannusten muutos

- Perhepäivähoidon määrät ovat useimmissa kunnissa alhaiset, joten vuotuiset kustannustason vaihtelut voivat olla huomattavia.

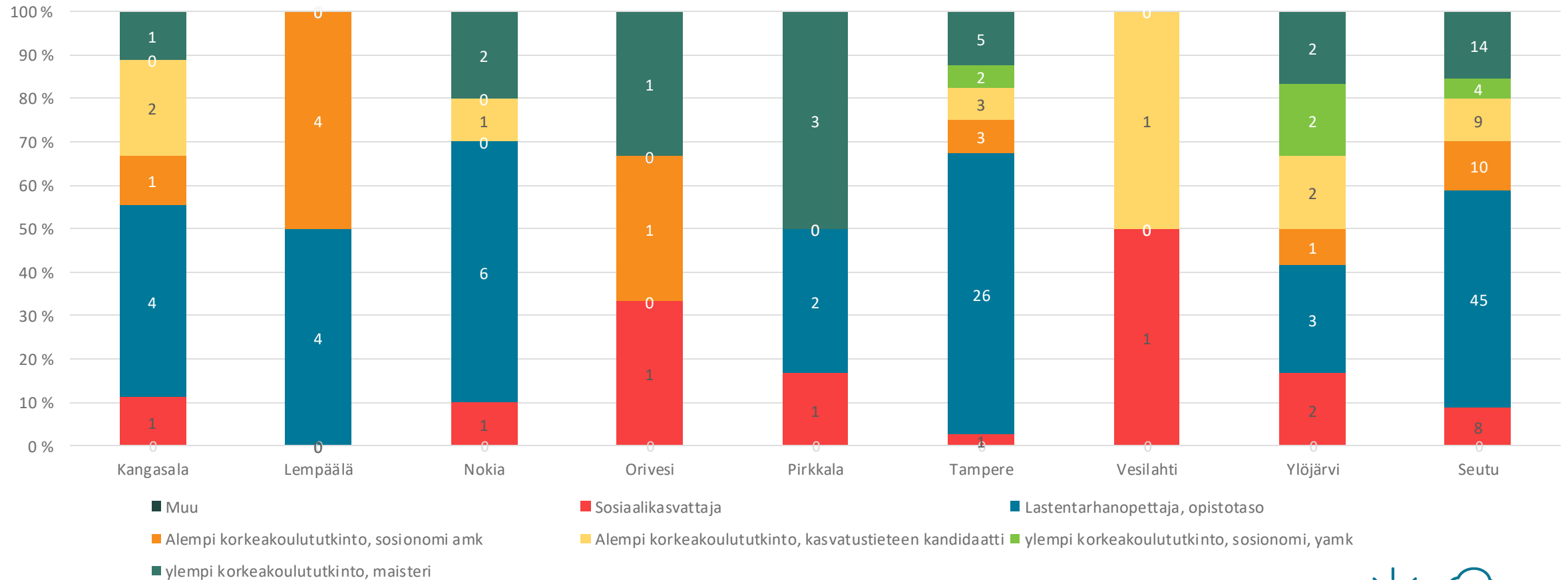

Henkilöstö

Päiväkodin johtajien koulutustausta (vuosi 2020)

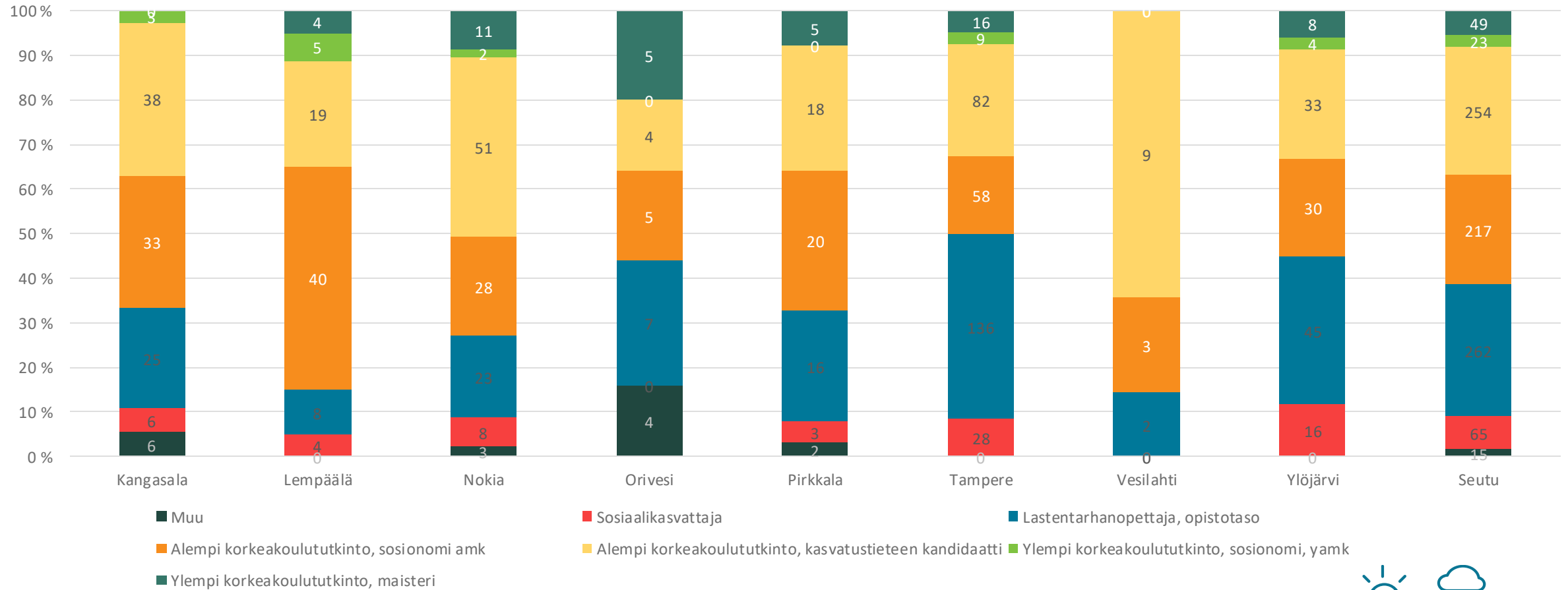
TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

- Uuden varhaiskasvatuslain mukaan päiväkodin johtajan kelpoisuusvaatimus nostetaan vuonna 2030 yleemmäksi korkeakoulututkinnoksi eli kasvatustieteen maisterin tutkinnoksi, johon sisältyy varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot tai jota on täydennetty mainituilla opinnoilla.
- Tällä hetkellä seudulla vain 17 prosentilla päiväkodin johtajista on maisterintutkinto, mutta siirtymäsäännös mahdollistaa johtajatehtävissä toimivien jatkoon.

Päiväkodin opettajien koulutustausta (vuosi 2020) TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

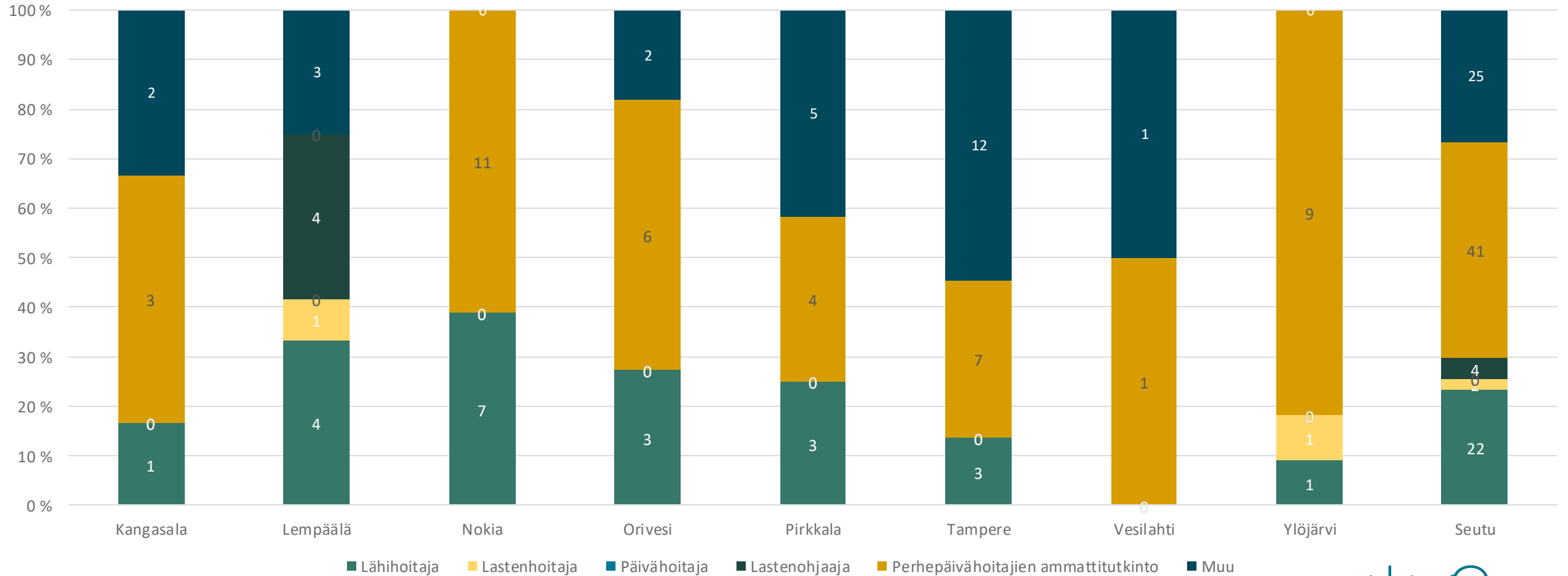

- Kuviossa esitetään päiväkodin opettajien koulutustausta.

Perhepäivähoitajien koulutustausta (vuosi 2020)

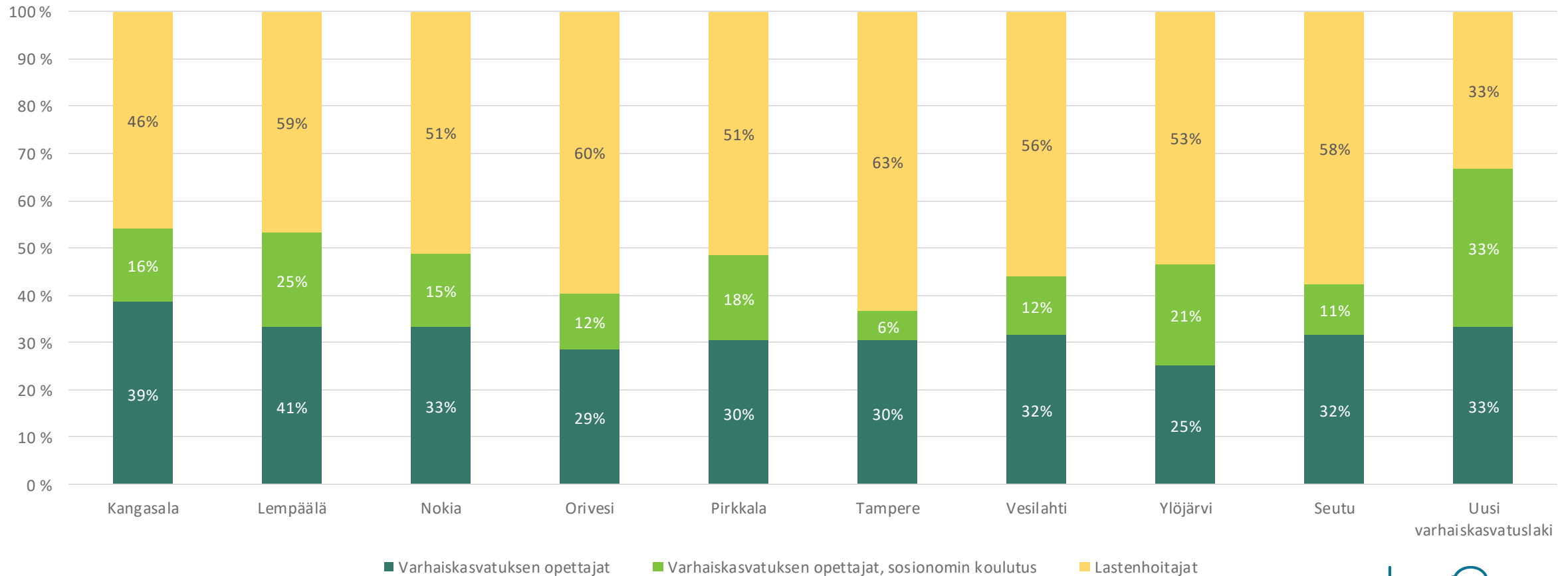
TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

- Perhepäivähoitajien koulutustausta jakautuu seudulla monipuolisesti
- Useammilla perhepäivähoitajilla on jokin muu koulutus kuin joku yllä mainituista

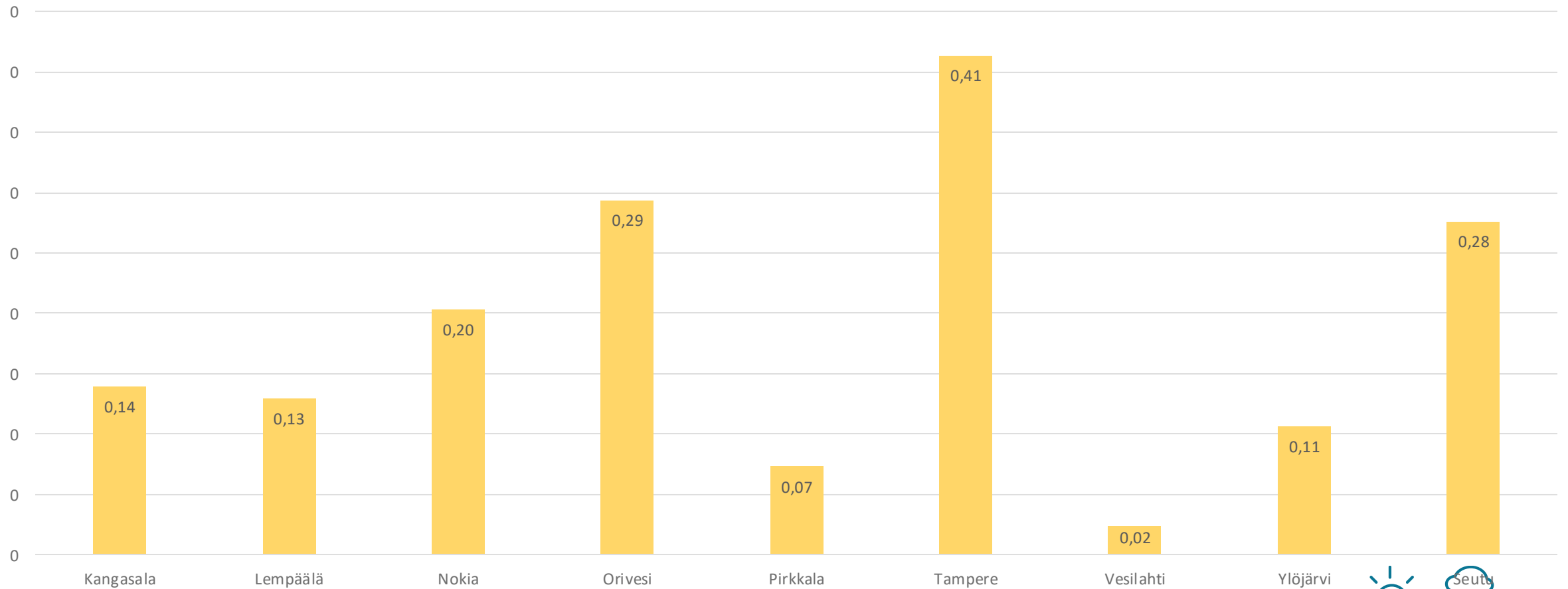
Kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön jakauma ammattinimikkeittäin TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

- Uuden varhaiskasvatustilaston mukaan vuoden 2030 alusta lukien kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.
- Nykyisellä henkilöstörakenteella seudulla tarvitaan vähintään noin 40 varhaiskasvatuksen opettajaa ja vähintään noin 550 varhaiskasvatuksen sosionomia tai opettajaa lisää. Tällöin lastenhoitajien tarve vähenisi noin 590 työntekijällä.

TVT-laitteiden määrä lasta kohde

- Taulukossa esitetään tv-t-laitteiden määrä lasta kohden
- Määrissä on paljon kuntakohtaista vaihtelua

Yhteenveto

- Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä on edelleen vähentynyt.
- Vuonna 2021 syntyneitä lapsia oli enemmän kuin kahtena edellisenä vuonna syntyneitä lapsia, jolloin lasten määrän muutos voisi vähitellen tasaantua.
- Osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin nousi hieman viime vuonna. Se on jatkumoa pitkään jatkuneelle kehityskululle.
- Päiväkotien käyttöaste nousi edellisestä vuodesta, jota leimasi koronaviruspandemian puhkeamisen vuoksi kevätkaudella romahtanut käyttöaste.
- Varhaiskasvatuksen kustannustaso lähes ennallaan edelliseen vuoteen nähden.
- Toteutuneen hoitopäivän hinta laski edelliseen vuoteen nähden.
- Asiakasmaksukertymä kohosi hieman edellisestä vuodesta.
- Palvelusetelin käytön lisääntyminen on jatkunut seudulla, mutta kasvuvauhti on hieman tasaantunut.

Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset kunnittain

Kangasala

Johtopäätökset

- Palvelusetelilasten määrä jatkaa kasvua, koska kunnalliset varhaiskasvatuspaikat ovat täynnä.
- Henkilöstökustannusten osalta kustannusten jakoa esiopetukseen ja varhaiskasvatukseen on tarkennettu. Tämä näkyy vuoden 2021 kustannuksissa. Henkilöstökustannukset eivät enää sisällä esiopetuksen henkilöstökustannuksia. Lisäksi muun muassa yksikön johtajien ja yksikön johtajien vastuuhenkilöiden palkat ovat jääneet alhaisemmalle tasolle kuin muissa kunnissa.

Toimenpide-ehdotukset

- Varhaiskasvatuksen oman tuotannon palveluverkon riittävyys
- Henkilöstön palkkaukseen liittyvät toimenpiteet
- Henkilöstörakenteen muuttaminen vuoteen 2030 mennessä lainsäädännön vaatimusten mukaiseksi
- Käyttöasteen ja osallistumisasteen nostaminen

Lempäälä

Johtopäätökset

- Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on kasvanut 4%, vuoteen 2020 nähden - tämä näkyy lisääntyneenä varhaiskasvatuspaikkojen tarpeena
- Palvelusetelilasten määrä jatkaa tasaista kasvua - vähentänyt osaltaan kunnan omia investointipaineita
- Käyttöaste näyttäytyy seutuvierailussa Lempäälän osalta varsin alhaisena, osaltaan tämä johtuu vuonna 2021 voimaan astuneista lakimuutoksista, jotka eivät enää mahdollista ryhmien "yli" täyttööä aikaisempien vuosien tapaan
- Kustannusten nousu johtuu osaltaan yleisten elinkustannusten (mm. sähkö, elintarvikkeet) noususta, nousu on kuitenkin vielä maltillista, peilaten seudun keskiarvoon
- Keskimääräinen asiakasmaksu on kaupunkiseudun toiseksi korkein, joka kertoo Lempäälän väestörakenteesta
- Varhaiskasvatuksen opettajan ja sosionomin tehtävissä toimivien määrää tulee lisätä, jotta henkilöstörakenne on lain edellyttämällä tasolla vuonna 2030.

Toimenpide-ehdotukset

- Reaaliaikainen palveluverkon tarkastelu, jotta voidaan turvata kuntalaisille järjestämisveloitteen mukaiset varhaiskasvatuspalvelut
- Yksityisen palvelutuotannon osuuden rajaaminen, enintään 33%, kokonaispalvelutuotannosta (järjestämisvelvoite)
- Kustannusten nousun seuranta ja huomioiminen talousvalmistelussa
- Valmistautuminen mahdolliseen kaksivuotiseen esiopetukseen ja sitä kautta maksutuottokertymän alenemaan ja varhaiskasvatuspaikkojen lisätarpeeseen
- Henkilöstörakenteen muuttaminen vuoteen 2030 mennessä lainsäädännön vaatimusten mukaiseksi

Nokia

Johtopäätökset

- Syntyvyyden alentuma näkyy 1-5-vuotiaiden lasten ikäluokkien tasaisena pienentymisenä.
- Osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin on laskenut edellisestä vuodesta, vaikka 5-vuotiden osallistumisaste on noussut ja on seutukunnallista keskiarvoa korkeampi.
- Yksityisen palvelutuotannon osuus Nokialla on hieman seutukunnallista keskiarvoa alhaisempi.
- Päiväkotien käyttöaste on Nokialla selvästi seutukunnan korkein.
- Lapsikohtainen palvelun järjestämisen kustannus ovat hieman nousseet edellisestä vuodesta, mikä selittyy yleisellä hintatason nousulla. Nokialla palvelun tuottaminen on kuitenkin selvästi seutukunnallista hintatasoa edullisempaa.
- Perhepäivähoidon lapsikohtainen hinta Nokialla on huomattavan korkea, mikä selittyy varakoti Perhosessa kustannuksella.
- Varhaiskasvatuksen opettajan ja sosionomin tehtävässä toimivien määrää tulee lisätä, jotta henkilöstörakenne on lain edellyttämällä tasolla vuonna 2030.

Toimenpide-ehdotukset

- Henkilöstön saatavuuteen ja pitovoimaan tulee edelleen kiinnittää huomiota.
- Henkilöstörakenteen muutosta tulee jatkaa vuosittain vastaamaan lain edellyttämää tasoa vuoteen 2030 mennessä.
- Palveluverkon toimivuutta tulee tarkastella lakisääteisen ja taloudellisen palvelun tarjoamisen varmistamiseksi.
- Perhepäivähoidon varahoitojärjestelmää tulee kehittää kustannusten alentamiseksi.
- Yksityisen palvelutuotannon osuudelle tulee asettaa raja.

Orivesi

Johtopäätökset

- 1-5 vuotiaiden osallistumisaste noussut entiselle tasolle ja 5-vuotiaiden osallistumisaste jatkanut nousuaan
- Vuonna 2021 Orivedellä käyttöön otettu varhaiskasvatuksen palveluseteli nostanut yksityisen palvelutuotannon osuuden 19 %:iin
- Tehostetun ja erityisen tuen lasten osuus Orivedellä seudun 3. korkein. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja-resurssia käytettävissä Orivedellä hyvin - vähiten lapsia/erityisopettaja
- Palveluverkkoon tehdyt muutokset näkyvät varhaiskasvatuksen kustannusten muutoksina ja laskuna
- Keskimääräinen lapsikohtainen asiakasmaksutulo on seudun matalin
- Nykyisistä toiminnanohjausjärjestelmistä ei saada Oriveden varhaiskasvatuksen käyttöaste- ja hoitopäivätietoja

Toimenpide-ehdotukset

- Henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen mietittävä keinoja
- Varhaiskasvatuslain edellyttämää henkilöstörakenteen muutosta vuoteen 2030 mennessä tulee jatkaa
- Valmistauduttava mahdolliseen kaksivuotiseen esiopetukseen ja siitä syntyvään varhaiskasvatuspaikkojen lisätarpeeseen

Johtopäätökset

- Keskimääräinen asiakasmaksu on kaupunkiseudun korkein, lapsiperheitten määrä
- Varhaiskasvatukseen osallistumisaste on seudun korkein sekä alle että yli kolmivuotiailla
- kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen osuudet ovat Pirkkalassa pysyneet ennallaan ja ovat seudun keskiarvoa
- Perhepäivähoidon määrä on Pirkkalassa supistunut ja perhepäivähoidon laskennallisten kustannusten osalta Pirkkala on pudonnut neljännelle sijalle
- Pirkkala edelleen seudun kustannusvertailussa korkein, tilapalvelu, puhtaanapito ja ateriakustannukset korkeampia kuin seudulla
- Tuen lasten osuus on vertailussa seudun alhaisin

Toimenpide-ehdotukset

- Palveluverkko selvitystyö käynnissä, Palveluverkon toimivuutta tulee tarkastella lakisääteisen ja taloudellisen palvelun tarjoamisen varmistamiseksi.
- Henkilöstörakenteen muuttaminen vuoteen 2030 mennessä lainsäädännön vaatimusten mukaiseksi
- Edelleen resursseja ja satsausta tuen lasten palveluihin, varhaiseen puuttumiseen, jotta vahvempien toimenpiteiden tarve ja määrä ei kasva

Tampere

Johtopäätökset

- Tampereella prosentuaalisesti korkein määrä lastenhoitajia
- Päiväkodin johtajien ikärakenne korkea ja eläköityvien määrä suuri --> rekrytointi haaste ja osaamisvaje
- Palvelusetelitoiminta kasvanut ja kasvussa edelleen
- Käyttöaste heikentynyt merkittävästi vuodesta 2019 (Korona ja lakimuutokset)
- Osallistumisaste noussut tasaisesti, pienten lasten osuus kasvanut

Toimenpide-ehdotukset

- Henkilöstörakenteen uudistamisen pts: vuosittain 30-40 korkeammin koulutettua henkilöstöä korvaamaan eläköityviä lastenhoitajia
- Päiväkodin johtajien rekrytointisuunnitelma ja perehdytysuunnitelman rakenne (vertaistuki, mentorointi)

Vesilahti

Johtopäätökset

- * Osallistumisaste varhaiskasvatukseen seutukunnan alhaisin. Osallistumisasteessa näkyy koronajan vaikutukset.
- * Osallistumisasteeseen varhaiskasvatuspalveluihin ei ole laskettu yksityisen hoidon tuella olevia lapsia.
- * Tehostetun ja erityisen tukea tarvitsevien lasten määrä on kasvanut.
- * Varhaiskasvatuksen kustannukset ovat vähän seudun keskiarvon yläpuolella.
- * Lapsikohtainen asiakasmaksutulo on seudun kolmanneksi korkein.
- * Varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien määrää tulee lisätä, jotta henkilöstörakenne on lain mukainen vuonna 2030

Toimenpide-ehdotukset

- * Käyttöasteen ja osallistumisasteen nostaminen
- * Tuen tarpeeseen ja tuen järjestämiseen kiinnitetään edelleen huomiota.
- * Kustannusten nousun seuranta huomioidaan talousarvion laadinnassa
- * Henkilöstön saatavuuteen, pysyvyyteen tulee kiinnittää huomiota.
- * Henkilöstörakenteen lakimuutos 2030 tulee huomioida rekrytoinneissa.

Ylöjärvi

Johtopäätökset

- Koronan vaikutukset näkyivät kustannusten nousuna
 - Henkilöstön poissaolot / keskimääräiset hoitopäivät lasta kohden kasvaneet
- Yli 3-vuotiaiden osallistumisaste 96% (Eu:n asettama tavoite 95%)
- Palvelusetelilasten määrä kasvanut
- Lasten tuen määrä kasvoi
- Asiakasmaksutulo on seudun keskiarvoa pienempi

Toimenpide-ehdotukset

- Palveluverkon kehittämistyön jatkaminen
- Resurssien kohdentaminen tarvelähtöisesti
- Ennaltaehkäistään tuen lasten määrän kasvua lisäämällä resurssia varhaiskasvatukseen erityisopetukseen